

అ బి ప్రా య ము.

శ్రీ ఆచంట రామేశ్వర శతకమును, శ్రీ మగనగోపాల శతకముల నచ్చటచ్చటఁ జదివినాడను. వీనియందుఁ గవియొక్క రచనా వైశిష్ట్యము పాండిత్యముతోఁ బ్రౌఢమై యుండినట్లు చూచినంతనే దృగ్గోచరముగా గలదు, ఈ శతక రచయిత యాంధ్ర సంస్కృతములం దసమాన పండితు డును, గవియునై యుండుటయే దీనికిఁ గారణము.

ఈ కవి శతకద్వయమందును శివ కేశవుల సీస పద్య సుమములచే నర్పించి వారియందు సమాన భక్తి భావమును ప్రదర్శించినాడు. ఇందు శ్రీ ఆచంట రామేశ్వర శతకము క్రీ. శ. 1850 లోను, క్రీ. శ. 1863 లో శ్రీ మదన గోపాల శతకమును రచియించినట్లు కవి చెప్పికొనియుండెను. ఈ శతకముల యందలి పద్యములు స్తోత్రోపయోగములై, శ్రావ్యములును నర్థగాంభీర్యమునుఁ గల్గి యున్నవి.

ప్రాచీనకవుల వలెనే యీ కవియు, ఇష్టదేవతా ప్రార్థనాదులు చేసి యుండెను. ఇతడు మేకావంశమున నాగయ్య చల్లమాంబలకు జ్యేష్ఠపుత్రుడైనట్లు వ్రాసికొని యుండెను. కవియు, భక్త శిఖామణియు నగు నీ త ని కో రి క కుఁ దగినట్టిగ్రంథము మూడవ ముద్రణమును పొందుచుంటఁ జూడనిది సర్వవ్యాప్తినొంది భక్తుల కుపయోగ్యమై, చిరయశము నార్జించు ననుటలో సందియములేదు. భక్తిప్రబోధ శతకములలో నీ రెండును చిరకీర్తినొందు గాక!

ఇట్లు.

ఆ చ ం ట, }
15-7-56 }

గోదావరి వల్లభేశ్వరశర్మ,
సీనియర్ తెలుగుపండితులు, బోర్డు హైస్కూలు.

సీ॥ చతురబ్ధి వలయుత జ్ఞోతలంబున బేరు
 వడసిన యాచంట వరపురంబు,
 ఆపురం బిందిర కాపురం బనదగు
 పంటపాడికి భువి జంటలేక,
 రామలింగేశ్వర నామంబుచే నుండు
 ప్రమథ గణాళితో భర్గుడిచట,
 శ్రీరామలింగేశు సేవాళిలో నొకడనఁ
 పరమ ప్రసిద్ధుండు, భవ్యయశుఁడు,
 విష్ణు పాదోద్భవ విఖ్యాత కులజుండు,
 ఘనుఁడు, మేకావంశ వనధి చంద్రుఁ
 డలఘు భక్తుఁడు, బావ నాహ్వయ శుభగుండు,
 సర్వ పురాణ షట్ శాస్త్ర విదుఁడు,
 వేద రహస్యాళి విస్తార విశచుండు,
 సత్వ గుణైశ్వర్య శర్వసంఘుఁడు,
 రామలింగేశ్వర నామాంకితంబుగ,
 భాసిల్లు మదన గోపాలు పేర,
 శతకముల్ రెండును చయ్యన రచించి,
 పరమపదించెను ధరణిలోన,
 ఇతని తమ్ముఁడు రామకృష్ణుండు, హరిపద
 భక్తి వర్ధిష్టుండు, భవ్యుడరయ,
 పుత్రగ్వయంబును బొల్పొందగాంచెను,
 సత్య వాక్యోభిత సరసులనఁగ,
 నాగన్న, తిరపయ్య, నామధేయులు, ధర్మ
 కార్యాను కూలురు, కారుణీకులు,

ఆ॥వె॥ పితృ పితృవ్య కీర్తి బెంపొందగా జేసి,
 పితృ ఋణమును దీర్చి, పేరుగాంచ,
 వీని నచ్చునొత్తి వెలయింపజేసిరి,
 ధరణి నర్క చంద్ర తారకముగ॥

శ్రీ రస్తు!

శ్రీ మ ద న గో పా ల శ త క ము.

శ్రీ కంఠ, పరమేష్ఠి, సేవిత! పద్మాక్ష!

పద్మాక్ష మా చిత్త పద్మ భసల!

భస లలితాంఘ్రి సరసిరు హానన ఖర

ఖరకరజని రక్ష కామ జనక!

జనకర్ణ భూషణ చరిత దామోదర!

మోద రంజిత నేత్ర పాద వరద!

వర దయాకర! దుష్ట వనరుహ వనగజ!

నగజా స్తవ ప్రియ నలిన నయన!

గీ॥ నయనతావన చణగుణ నాగ శయన!

శయన నయన ధృత నందక శంఖ చక్ర!

బుధ జనోల్లాస! ఆచంట పుర నివాస!

భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

నీ॥ ఘన ఘనా ఘన రమా కలితాప ఘన ఘన
 ఘనవాహ ముఖ సుర గదిత మహిమ
 హిమ కరోపమనఖ కమనీయ పదభాగ
 భాగత కాంచన పటు వికాస
 కాసరాశ్వ తనూజ కామిత పూరణ
 రణరంగ విజితాశరాన నీప
 నీ పాయాజప నియమ నామ విశేష
 వాగ విషయ సిద్ధ వంద్య భూమ

గీ॥ భూమ హర్షర నిరసన కామ భావ
 భావ భవకోటి భాస్వర ప్రాథ రూప!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్తజన పాల! మదన గోపాల బాల!

నీ॥ హరి మందార నీహరిహీరాకృతి
 శయధృత శుక కర్కశాత హేతి
 విద్యావి నిద్రాణ విబుధగేయ ఖ్యాతి
 దుగ్వాప్తి విశ్రుత దేవ భూతి
 వల్లకీరవ మేళ వర సముద్య దీప్తి
 వితత విద్యా దాన విదిత రీతి
 కవితా రసస్వైరగమ సిద్ధ కవిజాతి
 నయమార్గ సేవమాన ప్రసూతి

గీ॥ సాతిశయ దయ నజనాతి స్పాతి మత్స్య
 ణీత కృతి యందు సమకూర్చి నెగడుగాత!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్తజనపాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ సజల నీలాంబుద శ్యామల రుచి గాత్రు,
 వై కుంతలోక నివాస పాత్రు,
 సర్వసుపర్వ సుస్త వనీయ చారిత్రు,
 ఆపదాంబోనిధి యానపాత్రు,
 బ్రహ్మాది సురమాళి రంగనాటితవేత్రు,
 భవపాశ మోచన ప్రకట సూత్రు,
 శ్రీకారి పాదావ చితిజన వన చైత్రు,
 ధీనిధి సూత్రవతీ కళత్రు,

గీ॥ నచిరసమయ నిరంతర మస్మదీయ
 కృతి సమాప్తికి నతిభక్తి మతి నుతింతు,
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్తజన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ నెత్తమ్మి మాళిగ నెలకొన్న పూబోడి,
 రాచిల్క తత్తడి రాతుతల్లి,
 ముక్కంటి తలపూవు ముద్దు తోబుట్టువు,
 ముజ్జగంబులు నేలు ముద్దరాలు,
 సోకుమూకల దోలుజోడు పట్టపురాణి,
 కలుముల నీనెడి కల్వకంటి,
 మలచూలి నల్వ వేమలగాడు ప్రోయాలు,
 లేముల నెడబాపు చామ మిన్న,

గీ॥ కడలి రేనికి కూతురౌ కమల సురము
 నందు ధరియించి బెంపొంది యలరితౌర!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్తజనపాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ పుట్ట బుట్టినవాని, మెట్ట బుట్టినవాని,
 గొనియాడి, కాళిని గొల్చువాని,
 బాళిమీర నుతించి, భారతామ్నాయము
 భాగవతమ్ము, రామాయణమ్ము,
 తెలుగుబాస యొనర్చి, తేజరిల్లినవారి
 యదుగుల కెరగి, యద్యతన కవుల
 కతిభక్తి మోడ్చుగే తాదల గీలించి,
 సుకవుల పేర్మికి జోకదెచ్చు,

గీ॥ కుకవి జనులను గొలియాడ గూడకున్నె,
 యనుచు దలపోసి యాక్రియ ననుసరింతు!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంట పుర నివాస!
 భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ ప్రాచేతసవ్యాస భట్టారకుల గొల్చి,
 కాళిదాసుని భక్తి గణుతిజేసి,
 భారవి మాఘ మయూరు దండుల నెంచి,
 భక్తి పోతనకవి బ్రస్తుతించి,
 యన్నయ భాస్కర యట్టనార్యులనెంచి,
 యోజ దిక్కన సోమయాజి నెంచి,
 శ్రీనాథ సోముల చింతించి, యద్యత
 న కవుల కతిభక్తి నతియొనర్చి,

గీ॥ శ్రీధరాచ్యుత గోవింద నీన శతక
 మొకటి నీకర్పితము సేయ నూహగలిగె!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంట పుర నివాస!
 భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ సంస్కృతాంధ్ర శ్లేష శబ్దార్థ గౌరవ
 వృత్తి శయ్యాగుణ రీతు లెరుగ,
 ప్రాస విశ్రమ గణ ప్రత్యయ ప్రస్తార
 భావ నిరూపణ ప్రౌఢి నేర,
 నాటకాలంకార చాటు కావ్య పురాణ
 శాస్త్రంబు లెవ్వియు జదువలేదు,
 శతకంబు తావక చరణార్పితంబుగా
 విరచనా కౌతుక వృత్తి వెలయు

గీ॥ నట్టి నను కృశ ధిషణు ననన్య సులభ
 దయను గని దీని దుదిముట్ట దలపుమయ్య!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్తజన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ నిరయమార్గ నిరోధ వర పదార్థ శ్రావ్య
 భవ్య కావ్యోదారు భాష్యకారు
 నిఖిలాగమాంతార్థ నిర్ణాద్ర బోధావి
 తాపన్న జనగేయు యామునేయు
 ప్రధిత విజ్ఞాన వై రాగ్య భక్తి విశేష
 నందిత శ్రీజాని నాధమాని
 సదసదీశ్వర తత్వ సదుపాయ దర్శన
 రక్షితాచార్య పరాశరాధ్యు

గీ॥ దలతు, నుతియింతు సేవింతు, తెగ భజింతు
 శ్రీ సమగ్రత్వ నిరపాయ సిద్ధి కొరకు
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్తజనపాల! మదన గోపాల బాల!

సి॥ పూధత్త కూరత్త పొయిఖ తిరుప్పాణి
 తిరుముడి శకుల శేఘర శఠారి
 మధుర పెరియ తిరుమంకేయ తొండర
 డిప్పొడి పెయ్యూళ్వ రప్పలను స
 భక్తి చిత్తంబున భజియించి నిరతంబు
 తంత్ర సర్వస్వ స్వతంత్ర ధీరు
 దైత్యారి ఘంటావతారు వేదాంత దే
 శికవర్యు పద సరసీరుహములు

గీ॥ మామకీన హృదంభోజ మధ్యమందు
 నిలిపి సేవించు భక్తినిర్ణీద్ర మతిని,
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంట పుర నివాస!
 భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

10

సీ॥ కౌస్తుభ మణిహార! ఘనసన్నిభ శరీర!
 దుష్టసాల కుఠార! దురితదూర!
 వందారు మందార! వననిధి గంభీర!
 సూరిజనాధార! మేరుధీర!
 సుగుణగుణోద్ధార! సురవార పరివార!
 విశ్వ విశ్వాకార! వేదసార!
 నంద గోప కుమార! నవనీత దధిచర!
 గోవర్ధనోద్ధార, గురువిహార!

గీ॥ ఘోర సంసార పర్వత కులిశధార!
 కాంచనాంబర శుభక రాకార ధీర!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంట పుర నివాస!
 భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ పాణినంగ రథాంగ! పరభయద శతాంగ!

మామనోంబుజ భృంగ! మధు సుసంగ!

కరుణా రసాపాంగ! ఘనరమా కలితాంగ!

తల్పీకృత భుజంగ! తత్వ రంగ!

రంగ దుత్తుంగ విహంగ నాభ తురంగ!

పాద సంభవ గంగ! పాప భంగ!

శ్రిత జనావన భంగ! శ్రీవత్స ఘనలింగ!

పోషిత మాతంగ! తోషితాంగ!

గీ॥ అచలితాపార కరుణా రసాంత రంగ!

మత్త దితి సుత గర్వ తమః పతంగ!

బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!

భక్తజనపాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ అమర నాయక మేష! హయ ముఖరాశేష!

సురసంఘు పరితోష! చిర విశేష!

కాస్తుభ మణిభూష! గంభీర మృదుభాష!

శ్రితజన పోష! సంచిత విశేష!

కమలాసతీ తోష! గాఢ తరాశ్లేష!

పరిహృతానతరోష! పాదదోష!

దైత్య హృద్విద్వేష! దారిత మునిశోష!

గుప్త శక్రజ మోష! గోపవేష!

గీ॥ కుధర భరణ నంరక్షిత గోపఘోష!

ఆర్త జనతాభిరక్షణ తాభిలాష!

బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!

భక్తజనపాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ దండంబు కుండల మండన మండిత

గండ మండల కాంతి కాంతతుండ!

దండంబు బ్రహ్మాండ తండోప తండక

భాండ పిచండ విభాండ కుటు!

దండంబు భండనోద్దండ పండామహా

దండజాఖండలాఖండ కాండ!

దండంబు కుండలితాఖండ కోదండ

దండ హిండిత కాండ దళిత దైత్య!

గీ॥ దండ ముద్దండ తాండవ దండి తాహి

శౌండ వేదండ రక్షణ చండ కేశ!

బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!

భక్తజనపాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ నీల నీరద గాత్ర! నిర్జర నుతిపాత్ర!

పాప లతాదాత్ర! పద్మ నేత్ర!

దుష్ట కంద ఖనిత్ర! దుస్సహ సురజైత్ర!

పావన చారిత్ర! పతగ పత్ర!

భవ విమోచన సూత్ర! పాలిత మునిపుత్ర!

కువలయావనచిత్ర! సవన పాత్ర!

సాందీపక చ్ఛాత్ర! సమ్యక్ గుర్ధుతగోత్ర!

భక్తాఘ వనచైత్ర! పరమ మిత్ర!

గీ॥ ఆప దర్శన తర్కణైక యానపాత్ర!

కంధి గర్వ విదారణ కంకపత్ర!

బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!

భక్తజనపాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ దండ మండజ వాహా! దానేస్పితార్న సం
 ధాన విజ్ఞ కటాక్ష దనుజ శిక్ష!
 దండ మండజ వాహా! తాతమస్తావగ
 జనక కోమల పాద! శమితభేద!
 దండ మండజ వాహా దరసుగానామోద
 భక్త రక్షణ లోల! భవ్యశీల!
 దండ మండజ వాహా! దశకోటి లావణ్య
 భరిత శుభాకార! దురితదూర!

గీ॥ దండ ముద్దండ భండన పండితేంద్ర!
 విద్విషత్తండనా ఖండవీర్య కాండ!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్తజన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ భక్తాఘ నిరపాయ పాలిత కాంతేయ,
 ధృత, పీత కాశేయ, నత విధేయ!
 నిరిత దైతేయ, నీల నీరద కాయ,
 వినమిత మైత్రేయ, విశ్వ గేయ!
 యోగీంద్ర సమపాయ, యోగి సమున్నేయ,
 విశ్వ జనధ్యేయ. విదిత మాయ!
 కైవల్య సమపాయ, కరుణారసామేయ,
 నిగమాంత విజ్ఞేయ, నిహత హేయ!

గీ॥ పరమ పదమార్గ పాధేయ, భాగధేయ,
 వితత పిరజానదీభేయ, విశ్రుతాయ!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్తజనపాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ గోపాంగ నాభీక గుప్త కుంతీతోక,
 సచ్చిత్త నాళీక, చంచరీక,
 దీనావనచ్ఛేక, దితితనూజోల్లాక,
 పంకజాప్తాలోక, భరిత లోక,
 పాలిత గురుపోక, భక్త గీతశ్లోక,
 గోరక్షణోద్రేక, గురు వివేక!
 చిర కరుణాస్తోక, సేవమాన శమీక,
 దయనీయ సురలోక ధారితాక,

గీ॥ అంఘ్రి సరసీరుహాన మధ్యాయ జూక,
 నామ జపవీక్షణానర్హ నరక లోక,
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంట పుర నివాస!
 భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ పద్మ సంభవ భవప్రముఖ గీర్వాణులు
 జయజయేతి ధ్వని సన్నతింప,
 నారద సనక సనందనాదులు ముకు
 లిత వర కమల్తులై నతి యొనర్ప,
 కిన్నర గంధర్వ కింపురుషాదులు
 తవిలి మోదమున గీతములు పాడ,
 హరిణీ తిలోత్తమాద్యస్సరో రమణులు
 చతురత సటనంబు సల్పుచుండ,

గీ॥ వసుమతీ భార ముడుప దేవకకి బుడుత
 వడుపునను పుట్ట నాకారవన్నె మీర!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంట పుర నివాస!
 భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ కావలి వారల కన్నులు పొగగప్ప
 వసుదేవు సంకెలల్ వదలి పోవ,
 ఘన కవాటంబులు కడిది తాళములూడ,
 నదుల నీరములు కాల్పడగ బార
 ఘనమాయ యొదవించి కంస దానవ భీతి
 వలనొప్ప మందకు నలస బోయి,
 పాలుపొంద నందుని పొలతుక పొదిగిట
 పసిబిడ్డ వె నీవు పవ్వళించి,

గీ॥ పెరిగితివి నాటి నాటికి పేర్కొమిర
 పరగ పడరాని బదవల బడితివయ్య,
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్తజనపాల! మదన గోపాల బాల!

20

సీ॥ చిన్ని క్రొన్నెల వన్నె నెన్ను నెన్నుదురున
 తిన్నె కస్తూరి తిలక మమర,
 యురమున కట్టాణి హురుమంజి ముత్యాల
 సరుల నిద్దానిగ్గు చొకలింప,
 పదములు పచ్చరాపలకల బొంగారు
 బంగారు రవల పావడ జెలంగు
 గొల్లపిల్లల తోడగూడి కోడెల హేళి
 జాతట భూముల మేతమేపు,

గీ॥ నీ వయారంబు నీ సౌరు నీ చొకార
 మహాహ! వాక్రువ్వ నలవియే యజున్మకెన?
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్తజనపాల! మదన గోపాల బాల!

నీ॥ భానుకోటి ప్రభాభాసమాన ద్యుతి
 విలసిత మకుట మౌదల జెలంగ,
 సుప్రసన్న స్మిత సుందర వదనార
 విందంబు చందురు నందమంద!
 జిలుగు క్రొంబసిడి దువ్వలువపై జెన్నొంగ
 కరుణారసము కడకండ్ల జింద,
 మకర కుండల హార మంజీర కేయూర
 కంకణ మేఖిలల్ కల్కు లీన

గీ॥ దేవకీదేవికిని వసుదేవునకును
 నిట్లు పొడచూపితౌర హా! యింపుమీర!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్తజనపాల! మదన గోపాల బాల!

నీ॥ వీనుల నమృతంపు సోనల పొందెన
 యరిది వేణుధ్వని యాలకించి,
 మామల నత్తల మరదుల బావల
 తల్లిదండ్రుల సహోదరుల వరుల,
 వీడి వాడల నున్న చేడెలు గమిగూడి,
 నడురేయి రా వారి నగుచు గాంచి,
 సుద్దుల ముద్దుల సొక్కుల పెక్కుల,
 నాటల పాటల కూటములను,

గీ॥ అతుల గతులగు రతులను సతుల దేల్చి,
 వెతల జెందించితివి వారి వేడ్క గోరి!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్తజనపాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ పెరుగు లమ్మెడు గొల్ల నెరహాంతకారుల
 యెదలపై బొదలు పయ్యెదలు బట్టి,
 చెక్కులు ముద్దాడ జిగిచన్ను గవ బట్టి
 యలతి కెమ్మోపుల యమృతమాని
 జిగిబిగి కౌగిట జిక్కన గదియించి,
 బాళిమీరగ రతికేళి దేల్చి,
 గప్పుచిప్పుగ నొరుల్ గనకుండ దరిజేరి,
 చిడిమూడి నడితప్పటడుగు లిడుచు,

గీ॥ గోలతన మచ్చువడ తల్లిమోల జాల
 క్రీడ లొనరించు నీ మాయ జూడ వశమె!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్తజన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ గిల్పరాణీకిటికీబారు పైరాణి
 పాగపై పచ్చరాపన తురాయి,
 చెంప గీలించి వజ్రంపు కళ్ళులసరి
 ఫేషుహోయ ధరించి బెళ్ళు తళ్ళు,
 గీన్కాబు నిల్వూ టంగీబూని నెరర్పురీ
 నిగ్గు మొగ్గుల కుడ్డినీయిజారు
 గడి మొఖమల్ దట్టి నడకట్టుగా గట్టి
 పసిడి వాఫరుజుడాబానువైచి,

గీ॥ తేట నడలయుడాన్బాజి తేజి నెక్కి,
 వెడలు నీ సౌరు గనుచుండు వెలది పిండు,
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్తజనపాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ అరజారు కురుల జెన్నారు నెన్నుదురున
 రావిరేక బెడంగు రంగుమీర,
 ముక్కున హారుమంజి ముత్యంబు తెలిడాలు
 చిరునవ్వు సొబగుతో చెల్మిచేయ,
 పసమీరు పక్కిరా పత్సల పులిగోరు
 పతకంబు బొజ్జపై పరిధవిల్ల,
 మొలనున్న మవ్వంపు మువ్వల మొలనూలు
 కళ్ళులు నల్లడల్ గడలు కొనగ,

గీ॥ వాడవాడల చేడెల తోడగూడి,
 క్రీడ లొనరించు నీ హూయల్ జూడదరమె?
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంట పుర నివాస!
 భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ మనచిన్ని కృష్ణుండు మన్ను దిన్నాడంచు
 బలుడు యశోదతో బల్క నల్క
 నా కులదీపక! నా పుణ్యముల పోక!
 నా తపఃఫలరూప నన్ను గన్న
 తండ్రి! మన్ను దినంగ దగునయ్య! మనయింట
 దగిన పదార్థముల్ దమవ లేవె?
 యన్న, కల్లరియన్న! మిన్నక నన్నిటు
 లారడి జేసె నా నోరు జూడు

గీ॥ మంచు జూపిన భువనము లందుగాంచె
 దనర నీతల్లి, నారీమతల్లి, తొల్లి!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంట పుర నివాస!
 భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

మదన గోపాల శతకము

సీ॥ తొగల సంగడికాని నగునగు మొగముతో
 వగగుల్కు నపరంజి వల్వతోడ,
 తలిరు నిద్దాకెంపు తరితీపి మోవితో
 తలనెమ్మి నునుపురి దండతోడ,
 పెదవిపై జేర్చిన పిల్లన గ్రోవితో
 నునుకురు తొలయు నెన్నొసలి తోడ,
 రతనాల మురిడీల రవణాల కేలితో
 మిసమిస లెసగు నెమ్మేని తోడ

గీ॥ పొదల మాటున డాగుచు పొంచి గొల్ల
 చానలకు నీవు పొడజూపు చంద మెంత?
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్తజనపాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ శారద సంపూర్ణ చంద్ర చంద్రదాతప
 విమల బృందావన వీధులందు,
 మాకంద చందన మందార తిందుక
 ఘనసార శోభిత వనములందు,
 రంగదుత్తుంగ తరంగ శీకర శీత
 సైకత వేదికా స్థలములందు,
 నేలాలతా జూల లోలావిమాలతీ
 వల్లికా మల్లికా వాటికలను,

గీ॥ కులుకు పరువంపు ప్రాయంపు గొల్ల చెలుల
 గలసి విహరించు నీ హూమల్ గణుతి జేతు!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్తజనపాల! మదన గోపాల బాల!

నీ॥ విరిసిన తొగ తెగవేడి వేలుపు పట్టి
 వెల్లిపై విలసిల్లి వెలసె ననగ,
 మగరాల నిగరాల జిగిదగు శశిపువ్వు
 మొవ్వంపు క్రొవ్వెద నివ్వటిల్ల,
 జక్కవ కవవల జెక్కిన కైవడి
 గుల్కు పయ్యెద లోన గుబ్బలలర,
 నచ్చర విరిబోండ్ల మెచ్చని రూపున
 గంద మలందిన కంసదాసి,

గీ॥ గలసి వలరేని వెలలేని కలన బెనగి,
 మనుచు నీదైన దయపేర్ని విసుతిజేతు!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్తజనపాల! మదన గోపాల బాల!

నీ॥ బ్రహ్మాదులకు గానబడని బ్రహ్మం బెన్న
 పసిగాపు పిల్లడై పరిధవిల్లె,
 వేద వేదాంతముల్ వెదకి కానగగాని
 ఘనుడు వ్రేతల రోట గట్టు నడియె,
 విశ్వగర్భుండన వెలయు దేవుడు యశో
 దాదేవి పొదిగిట దనరియుండె,
 అసురుల వంచిది యమృత మమరుల కి
 చ్చు శుభుండు నవనీత చోరుడయ్యె,

గీ॥ నహాహా! యని నిన్ను యోగీంద్రు లభినుతింప,
 బెంపుమిరితివార! యీ పృథివీయందు!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్తజనపాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ వీకమై వ్రేపల్లె వెకుంత నగరమా!
 కమల బాంధవ సుత గనగ విరజ?
 మాయూర పింఛము మణిమయ మకుటమా!
 గురివింద పూసలు కుండలముల?
 ఆభీర సుందరు లప్పరో యువతులా!
 పరగ బృందావని పరమ పదమ?
 నంద గోపాలుల బృంద మాల్వారులా!
 తగగ పిల్లనగ్రోవి దరమ యహహా!

గీ॥ తృణము మేరువు మేరువు తృణము జేయు
 నీ యఘటనా ఘటన శక్తి నియతి గాక!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్తజన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ నెలతల కిరుదెస నీవును నెలతలు
 నీ కిరు దెసలందు నెగడు చుండ,
 మండల మొనరించి మధ్య భాగంబున
 మోహనమూర్తివై మురళి బూని
 చేతనాచేతన వ్రాత సమేతాంబు
 జాతజాండము లేక రీతి జొక్క
 నానంద సాగర లీనలీ నాభీర
 నలినాననామణీ నటనములకు

గీ॥ తగ నొనర్చితి బ్రహ్మ గాంధర్వ గీత
 రసవిసర మోలి బ్రసరించు రాసకేలి
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్తజనపాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ శ్రీరమా మణికిని చిత్త మీయని నీవు
 గొల్లమితారుల గూడినావు!
 సనకాది యోగి సంచయము గానని నీవు
 మందగొల్లలతోడ మసలి నావు!
 ఉపనిషద్విషయత్వ మొందియుండని నీవు
 దూడల మేపంగ చొడగి నావు!
 క్షీరాబ్ధి కొలకుల జిందులాడెడి నీవు
 పాలు దొంగిలిపట్ట బాని తహహా!

గీ॥ గోపికా స్త్రీల పూజామో గోపబాల!
 భాగధేయమొ సందుని భాగ్య గరిమొ!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంట పుర నివాస!
 భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ ఎవ్వని చేతను నీ వేదములు నాల్గు
 నీ శాస్త్రప్రపట్క-ంబు నీ పురాణ
 గణమును దీసరత్నొది నామంబులు
 గల్పింపఁబడియె నా ఘనుడు సత్యు
 డగునేని దీనుల సరయుట దప్పదు
 నీకిది నిజమని నిశ్చయించి,
 రక్షించు గాకున్న రక్షించ హేతువు
 లేదని మొగమోటు లేక చెప్పును!

గీ॥ వదలమని మోము పదముల గదియ నీవు
 బరసి సందుల దూరను భాగ్యమేమి?
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంట పుర నివాస!
 భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

మదన గోపాల శతకము

సీ॥ వేద శాస్త్ర పురాణ వివిధేతి హాసముల్
 భక్త దీనాపన్న బాంధవాది,
 నామంబు లెవ్వడు నయగతి బుట్టించె
 నామహామహుడు సత్యాత్ముడేని,
 వీరుల రక్షింప విధి నీకు తప్పదు
 గాకున్న బాధ్యత గల్గబోదు!
 గాన విచారించి కరమొప్ప జెప్పుము,
 నీకక్కరా సరే లేక యున్న,

గీ॥ మాకు గావగు కర్మంబు మా కనుభవ
 మాయె ననియూరకేయుందు మయ్య తలచి!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్తజనపాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ ఆర్త శరణ్యుండ వనియును దీన ర
 ఊకుడ వనియు భక్త కామదుడ వ
 నియు తదర్థాన్వర్థ నియతి దంతి హిరణ్య
 కశిపుసూను గుచేలు గాచితనియు,
 శ్రుతులు శాస్త్రంబులు స్మృతులు పురాణముల్
 జెప్ప నట్టడవిని జేరి నమ్మి
 కొల్వగా నవిజేయ కుంట సరే గదా
 సతము జేసితివి దురనుల బాధ

గీ॥ తివిరి నీ బిచ్చములపేరు దేవు డెరుగు
 కుక్కలను బిల్వు మను మాట నిక్కమామె!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్తజనపాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ మేషాండ మిదెపడు మెసపును ననుగోర్కె
 నమ్మి వెంటాడెడు నక్క మాడ్కి
 బూరగ పువ్వాస బొంది చూచి విశేష
 పరకాంక్ష గనిపెట్టు చిలుక భంగి
 తరిమిర యుగుముల దగు మొగుల్లమి గని
 కలమ విత్తెడు కృషీనలుని పగిది
 కాడని తెరువరి కానగానకనిప్పు
 కొరవి దయ్యము జేర గోరు పోల్కె

గీ॥ సంపమన్నత బధిరాచ సరణి బరగు
 మూఢ విభుసేవ సుజనుల మోసపుచ్చు!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్తజనపాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ కదన కర్మిర గజ కమర కఠోరోగ్ర
 కాయ విభేదన కారణములు,
 దేవతా నాథ నిధేశ సుధాతాండ
 రక్షణ నిపుణ విద్రావణములు
 కుక్షి సింధు స్థాయి ఘోర నిషాదాళి
 నిగరణోదీరణ నిర్ణయములు
 స్ఫటికమశాని నిషేవ్య వటశౌఖి శౌఖికా
 నిర్భర గ్రహణ నిర్నిద్రితములు

గీ॥ నైన త్రోటిపుటంబుల నలరు విహగ
 పుంగవుని వాహనంబుగ బొందితొర!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్తజనపాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ పూసల దారంబు పొసగిన కైవడి,
 విరులతో వాసన వెలసినట్లు,
 పాల లోపల నెయ్యి బరిగిన పోలిక
 కాష్టమందున నగ్ని గలుగుకరణి,
 కోకను నూలున్న జోకను, చెరుకున
 తీపి గల్గిన రీతి, తిలలు నూనె,
 యున్న చందంబున, మిన్నున శబ్దంబు
 నలరినగతి, మేఘమందు మెరుగు

గీ॥ దనరు భాతిని, యణురూప ధారి వగుచు
 సకలమందున నుండువు సహజరీతి!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్తజన పాల! మదన గోపాల బాల!

40

సీ॥ కలిగొట్లచెట్ల చెంగట చల్వ చెంగావి
 వలపు గొజ్జగినీటి వంత చెంత,
 పూచిన నునుపోక బోడెల బ్రోదిమై
 నల్లిబెల్లిగ నల్లు మల్లెతీవ,
 పందిళ్ళ నంటిన పరువంపు మరువంపు
 దళ్ళసోరణ గళ్ళ వరుల పచ్చ
 కప్రంపు టనటుల కంబాల క్రేవల
 తీరెన నెలకాంత తీనెలందు

గీ॥ వేసవుల రుక్మిణిని గూడి వేడ్క సలుపు
 సాకు వేవేల విధముల సన్నుతింతు,
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్తజనపాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ పులిహోర శర్కర పొంగలి బారివిశం
 గాయదధ్యోదన పాయసములు,
 భక్ష్య భోజ్యంబులు బహులేహ్యా చోష్యముల
 పానీయ ఫలములు తేనెలూను,
 అరువది యారవ సరములు భుజియించి
 బహుభోగివై నీవు పవ్వళించి,
 పట్టిడన్నము మాకు బెట్టు జగన్నాథ!
 యని భక్తజనులార్వ విసపు కనపు,

గీ॥ పేరు దెలియక బెట్టరె పెద్దలెల్ల
 శుద్ధ బుద్ధావతారమౌ నూక్తి బట్టి,
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్తజనపాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ వీనుల కిసుమంత దీనంట నీయక
 దుర్జనుల న్యాయద్యూతచౌర్య
 సత్యేతరంబుల సంపద లార్జింప
 న్నాపెని నీవు సహాయమమర,
 మందిర ధనధాన్య సుందరీ బహుమిత్ర
 పుత్ర కళత్ర విస్ఫూర్తి నిత్య
 వేమి ఫలంబెన్న నెండిన పైరుల
 పైకొక చిన్నకైన బడక యుండ

గీ॥ వారిదమువంత వాగుల వరద వాన
 కాలువల నేరులను ముంచు కరణిసద్ధి!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్తజనపాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ కోటలు కొమ్మలు కోవెలల్ మాళిగల్
 గోపురంబులు మణికుట్టిమములు,
 కాంచన ధ్వజములు కనక విమానముల్
 మణితోరణములు మంటపములు,
 కరి హరి రథ పుష్పకాందోళికా కర
 దీప సహస్రముల్ దివ్యశంఖ
 పటహ ముఖ్యరవంబు భక్త గాన రవంబు
 వైష్ణవోత్తమ సామవర రవంబు

గీ॥ భోరు కొలువంగ నుభయ కావేరి యందు
 రంగ భూపతి యనగ జెలంగి తొర!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంట పుర నివాస!
 భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ అదితి చన్నుల పాల నారగించగ గదా
 కొంచక బలిని యాచించినావు!
 కోసలాత్మజ పాల గ్రోలియుండగ గదా
 దురమున రావణు దున్నినావు!
 అల యశోదా స్తన్య మానియుండగ గదా
 కానలో పసులను గాచినావు!
 పూతన విసపుపాల్ పూని ద్రావగగదా
 మాపట్ల కఠినంబు జూపినావు!

గీ॥ పాల గుణమంచు మదినెంచ బడునుగాని,
 నిన్ను నెపపెట్ట పనివేరె యున్నదయ్య!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంట పుర నివాస!
 భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ అమ్మ పాలిమ్మని యడుగ ద్రచ్చుట మాని
 ముద్దాడి చెక్కుల మోము నిమిరి,
 పాలిచ్చు తరిగ్రాగు పాల్పొంగ చల్లార్ప
 జనయిత్రి జన నీవు జరిగిపెరుగు
 కుండబో నడువంగ కోపించి వెన్నాడి
 పట్టి త్రాటను రోట గట్టిపెట్ట,
 నీటు కాటుక రేక నిగనిగ తెలిగుల్కు
 కన్గవ బాష్పముల్ గ్రమ్ము కొనగ,

గీ॥ మొగము కరమున బ్రాముచు వగల రోలు
 గూర్చి నందున మద్దుల గూల్చితోర!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్తజనపాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ ప్రహ్లాదు డేపాటి పారితోషిక మిచ్చె?
 కరిరాజు నీకేమి కట్న మిచ్చె?
 వెన విభీషణుడెంత విత్తంబు నీకిచ్చె?
 ద్రౌపది నీకేమి ద్రవ్యమిచ్చె?
 పుండరీకుండేమి భూషణంబు లొనంగె?
 నారదుండేమేమి నగలు బంపె?
 అంబరీషుడు రత్నహారము లెన్నిచ్చె?
 గంగాత్మజుండెంత కనక మిచ్చె?

గీ॥ నేను నీకేమి దర్శింప నేర్ప నెతి!
 నన్ను పెక్షింప నీకేమి న్యాయమయ్య!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్తజనపాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ కృష్ణ! రామానుజ! కేశవ! యని నిన్ను
 పలుమారు బిలచిన పలుకరాద!
 చిన్నవాడవు తండ్రి సిరులేమి యడుగను,
 ముక్కు-ముత్యము కట్ట మురళిమూడు,
 గలవందు ముత్యంబు గనువేడ్క నడుగను,
 గోర వేణువు నేను నేరనూద,
 కట్ట వేడను దూడ కదుపులు లేవున్న
 గాయనోపను దయాకలిత దృష్టి

గీ॥ నోటి మాటల కెసను నోచలేదె?
 భాగ్య మడగను నమ్ము నీపాదమాన!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

॥సీ॥ వందన మరవింద వాసినీ హృదయార
 వింద మరంద మిళిందనీకు!
 వందనమాత్మభూ వాసవప్రముఖి సు
 పర్వ వందిత పదపద్మనీకు!
 వందన మిందు భృగ్వరవర్ణ! నీవ్రత
 జప నియమాంచిత చరిత నీకు!
 వందన మాపన్న పరదాన దీక్షాప్ర
 వీణ వీక్షణ రుచివిభవ నీకు!

గీ॥ వందనం బాసమజ్జన వరద నీకు!
 వందనం బిద్ధకాస్తుభ వత్స నీకు!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్త జనపాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ పేరొలగంబున విదుర శారద్యత
 సురచదీనఁభన సోమదత్త
 బాహ్లిక కుంభజ ప్రముఖులు గొల్వొగ
 గొల్వొండి కురురాజు కుత్సితమున,
 ద్రౌపది నేకవస్త్రును రజస్వలను ర
 ప్పించి వల్వలు విడిపివ బంప,
 దత్తర పాటున దవ్వల నున్న ని
 న్నోవింద !కృష్ణ! ముకుంద! కాపు

గీ॥ మంచు బలవించ దయ నక్షయంశుకముల!
 మానినీమణి మదిగుందు మాన్పి తొర!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్తజనపాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ వెకుంఠ మందిర వర శవాటద్వార
 భేదనంబులు సుఖాపాదనములు!
 సిరతరానన్య భక్తిసమేత దీన సం
 జీవనములు జగత్పావనములు!
 దాస లోకమనోరథానుసంధాన వి
 చక్షణంబులు భక్తరక్షణములు!
 ఘోర సూర కుమార పీర కింకర వార
 భీకరంబులు జనశ్రీకరములు!

గీ॥ అయిన నీనామ కీర్తన లస్మదీయ
 జిహ్వా కనునొంద జేయవే శేష శయన!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్తజనపాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ నీ తనూజాతుడు నిఖిల జగత్సర్గ
 సంధాన విద్యా విచక్షణుండు!
 నీ దార దారిద్ర్య నీరధి నిర్మగ్న
 నర సముత్తారణ తరికటాక్ష!
 నీ సుత భవపాశ నిర్మోచ నోదార
 వరలవిత్రాయిత వారిపూర
 నీ కోడ లజ్ఞాన నిబిడతమోమగ్న
 మానసత్రాణాయమాన కరుణ!

గీ॥ భక్తులకు భుక్తి ముక్తులు యుక్తి నొసగి,
 నీ కుటుంబమే జన్మక నిన్ను గొల్తు!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంట పుర నివాస!
 భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ సురుచిర శ్రీపద తరుణారూణద్యుతి,
 వంచిత వికసిత వారిజములు!
 బలభేది శుచి యమ ప్రముఖ దిక్పతిపురీ
 మా రమణీమణీ మండితములు!
 సేవక సముదాయ చింతితాభిష్టార్థ
 సర్వస్వ ఘటనా విశారదములు!
 ఆన మజ్జన మాన నాంధకార నిరాస
 విజ్ఞవికర్తన విలసనములు!

గీ॥ దీనజన కల్పకము లన దేజరిల్లు,
 నీ పదంబులు నా మది నిలుపుమయ్య!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంట పుర నివాస!
 భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ నీలతనుద్యుతి నిర్జిత నారద
 నారద గానాభినందితాత్మ!
 వైవస్వతావనావతరణ రాజీవ
 రాజీవ సంభవార్హణ పదాబ్జ!
 ఆనమజన మహదాపన్నివారణ
 వారణాంతి ధ్యాంత వారిజాప్త!
 కరుణాకటాక్ష వీక్షణ గుప్త గోరాజ
 గోరాజ గమనుత గుణకదంబ!

గీ॥ శయ సమంచిత నందక శంఖచక్ర
 చక్రమరుదాశరప్రాణ శైలకులిశ!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్తజనపాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ జయ విజయీభవ! శతమఘ నుతమిత్ర
 జయ విజయీభవ! జలజనేత్ర!
 జయ విజయీభవ! స్మరకోటి లావణ్య!
 జయ విజయీభవ! జనితపుణ్య!
 జయ విజయీభవ! జలధర సమదేహ!
 జయ విజయీభవ! శమితమోహ!
 జయ విజయీభవ! శాంత తాపన పోష!
 జయ విజయీభవ! సత్యభాష!

గీ॥ యని వినతి నీ కొనర్చెద ననుదినంబు,
 చటుల భవదవతాప ప్రశాంతి కొరకు!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్తజనపాల! మదన గోపాల బాల!

॥సీ॥ మాధవ సుదశార్వా మధుసూద నోపేంద్ర
 సామజ వరద భుజంగ శయన!
 పుండరీక దళాక్ష! పుణ్య సుబ్రహ్మణ్య!
 దామోదరాచ్యుత! దానవారి!
 కామోదకీ ధర కాస్తుభ భూషణ!
 దేవకీ నందన! దేవ దేవ!
 చక్రి! చతుర్భుజ! శాంత జనార్దన!
 శరణ విష్వక్సేన శాశ్వతేశ!

గీ॥ కాల నాభ గదాగ్రజ కామజనక!
 శ్రీశ! శ్రీధర! యని నిన్ను చింత జేతు!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్తజన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ వేదాంత సౌధాంత విహరణ బర్హిణ
 నిర్మల చారిత్ర నీకు శరణు!
 గగనధునీ జనకాంక్షి పయోరుహ
 నీరజ లోచన నీకు శరణు!
 మునిజన మానస వనరుహ భాస్కర
 నీలకంఠ ప్రియ నీకు శరణు!
 తాపత్రయాభీల దావపావకమేఘ
 నిత్య సత్యానంద నీకు శరణు!

గీ॥ శరణు శరణని సి న్ననిశంబు భక్తి
 జేరి సేవింతు, నిందిరా చిత్త చోర!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్తజనపాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ పాప లతా దాత్ర పాపనచారిత్ర!

కమనీయగాత్ర! మంగళము నీకు!

కరుణార సోదార! కామిత మందార!

కమలా విహార! మంగళము నీకు!

ముని మనోంబుజభృంగ! మురదై త్య మదభంగ!

ఖగరా ట్టరంగ! మంగళము నీకు!

భోగి నాయక తల్ప! యోగి నాయక కల్ప!

కౌస్తుభాకల్ప! మంగళము నీకు!

గీ॥ ఘన విపత్తిమిరార్క! మంగళము నీకు!

కామ కామిత రూప! మంగళము నీకు!

బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!

భక్తజనపాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ ఓ ధృత భూధర! యో హిత శ్రీధర!

యో నిగమాగణ్య! యో శరణ్య!

యో ధర్మరక్షక! యో దైత్య శిక్షక!

యో పాప వనదావ! యో సుభావ!

యో పుండరీకాక్ష! యో పుణ్య జనరక్ష!

యో పాద భవగంగ! యో శుభాంగ!

యో మాని జనగేయ! యో సుసర్వధ్యేయ!

యో సవనాధార! యో సుధీర!

గీ॥ కరుణ జూడవె ఘనదయ గనవె వినవె!

రావె, రక్షింపవే, రమా రమణ! లేవె!

బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!

భక్తజనపాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ గోవు చూడకు పాలు గోరై నిచ్చి నృకాది
 బాధలేకుండ గాపాడు భంగి,
 పుత్ర మిత్ర కళత్ర భోగ భాగ్యంబులు
 భక్తుల కొసగియు పరమపదము
 దయసేయవలె నిది ధర్మ మార్గంబెన్న,
 శ్రేయములకు నంతరాయమైన,
 గోరైలు నెనరుగ కోరిన నెరిగిన
 నీ వీయ దలచుట నేరమయ్య!

గీ॥ విషము గవి కూన తండ్రిని వేడినంత
 నడిగినాడని విషమియ గడగునయ్య?
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్తజనపాల! మదన గోపాల బాల!

60

సీ॥ ఓ భోగి రాడ్తల్ప! యో యోగి రాడ్కల్ప!
 యో సత్య సంకల్ప! యో యనల్ప!
 యో నిభృతానంద! యో నందిత సునంద!
 యో నమన్ముచికుంద! యో ముకుంద!
 యో విజయోత్కంఠ! యో శ్రీత వైకుంఠ!
 యో వల్లవీమిఠ! యో వికుంఠ!
 యో ఖగరాడ్వాహ! యో ఘనాఘనదేహ!
 యో చక్రధర బాహ! యో విమోహ!

గీ॥ యో నత పురారి! యో శౌరి! యో మురారి!
 రావె, రక్షింపవే, రమా రమణ నన్ను!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్తజనపాల! మదన గోపాల బాల!

నీ॥ జయ కమలానాథ! జయ జితాసుర యూథ!
 జయ సజనసనాథ! భయ విరోధ!
 జయ పయోధరగాత్ర! జయ పశుపతిమిత్ర!
 జయ దేవతావృక్ష! సంఘ చైత్ర!
 జయ మునిహృద్దేహ! జయ విహంగమవాహ!
 జయ రుచిరాంగ! దాజానుభాహ!
 జయ సురేంద్ర శరణ్య! జయ నిగమాగణ్య!
 జయ నామ కీర్తనా జనిత పుణ్య!
 గీ॥ జయ గదా శుఖ చక్రాశి చారు హస్త!
 జయ లసద్రత్న మకుట విశాల మస్త!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంట పుర నివాస!
 భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

నీ॥ అపరాధి నపరాధి నాశ్రిత జనరక్ష!
 యపరాధి నపరాధి సంబు జాక్ష!
 యపరాధి నపరాధి నమరవనీచైత్ర!
 యపరాధి నపరాధి నసురజైత్ర!
 యపరాధి నపరాధి నానత జనపోష!
 యపరాధి నపరాధి నమృత భాష!
 యపరాధి నపరాధి నబ్ధిరా డ్గంభీర!
 యపరాధి నపరాధి నత్యుదార!

గీ॥ పుట్టినప్పటినుండి నే పుణ్యమేమి
 జేయ నపరాధి యని చెప్పి చేరినాడ!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంట పుర నివాస!
 భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ బాలుడవే శయ్య బవళించి గురువెట్టి
 నిదుర బోవుచు నున్న నిన్ను జేరి,
 పూతన యచ్చర పూబొడి పోడిమి
 ముద్దాడి చెక్కిలి మోము నిమిరి,
 పాలిత్తు నా చిన్ని పాపడ లెమ్మన,
 వించు మెల్లన నావలించి నీలి,
 చన్నొన నోటను సంధించి విషదుగ్ధ
 రక్త మాంస ప్రాణ శక్తులూని,

గీ॥ గ్రుక్కుకొని రక్తసిసి నేల గూల్చి మీద
 నెక్కి యాడెడు నీ లీల లెన్న దరమె?
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ దాన ధర్మ వ్రతాధ్వరములు జేసిన
 మొనసి కీర్తియె కాని ముక్తిలేదు,
 తీర్థాల వెంబడి తిరుగ వప్పర్మల
 మోచనంబే కాని ముక్తిలేదు,
 దండ కాషాయ కమండలములు పూన
 మొగి దంభమేకాని ముక్తిలేదు,
 పంచముద్రలు బట్టి బహుగాసి నొందిన
 పొగడొందుటే కాని ముక్తిలేదు,

గీ॥ నిత్య నిరుపమ నిశ్చల సత్య సౌఖ్య
 పదవి గనునె భవత్పద భక్తిలేక?
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ సుతుల సహస్రముల్ సతుల సహస్రముల్

నెక్కిన ద్వారక పిక్కటిల్లి,

కరి హరి నర రథ కాంచన ప్రాకార

సాధయానానన శయ్యలెనగ,

భోగివై సంసారి పొలుపున వర్తిలి

కంస మాగధ ముఖ ఖలుల నణచి,

కారవ సేనల గడతేర్చి యడవుల

నాశన మొనరించి నగర మబ్ధి

గీ॥ ముంచి భూభర ముడిపి దీపించి బ్రహ్మ

గారుడంబాడితొర! విఖ్యాతిమీర!

బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!

భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ రాజీవ మకరంద రసమాను తుమ్మెద

జరుగునె గ్రోలని ఝరకమునకు,

సహకార కేసలయ జగిగల్గు పికంబు

జోకమై జనునె కింపాకమునకు,

మానస సారస మాక్తికోదనహంస

గోరునే జనచాట గోతిగమికి

విధు సుధారస మాను వెన్నెల పులుగులు

మించునె యరుగునె మంచునాక,

గీ॥ యుష్మ దంఘ్రి సరోరుహ యుగళ నిహిత

చిత్తు డన్యుల జేరునే సేవజేయ?

బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!

భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ గంగా తనూజాత గర్గ పరాశర,
 వ్యాస భరద్వాజ వైనతేయ,
 శౌనక వాల్మీకి శమ్యాక నారద,
 రోమహర్షణ శుక వామదేవ,
 కలి విభీషణ కుత్స కౌశిక మౌద్గల్య
 బలి పుండరీక జాబాలి హరిత,
 ప్రహ్లాద గౌతమ భార్గవ చ్యవన రు
 క్మాంగద ముఖమహా మహులు గీమ

గీ॥ సత్ప్రభావాభి వర్ణనల్ నలుప జాల
 రన్న మాదృశ పశుతతి కలవియగునె?
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్తజనపాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ వెకుంఠ, వామన! వాసుదేవ ముకుంద!
 కమలాక్ష! గోవింద! కనకచేల!
 కృష్ణ దామోదర! కేశవ! నగధర!
 పరమపురుష! హరి! పద్మనాభ!
 ముంజికేశ! పురాణపురుష! విశ్వంభర!
 శ్రీవత్స లాంఛన! శేష శయన!
 విశ్వోద్భవ స్థితివిలయ కారణ రూప!
 నారాయణాచ్యుత నారసింహ!

గీ॥ చక్రధర కైటభాంతక శౌరి గరుడ
 గమన! యని నిన్ను సతతంబు గణుతిజేతు!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్తజనపాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ కాస్తుభ భూషాయ గంభీర భాషాయ
 భక్త పోషాయ తుభ్యంనమోస్తు!
 జలధర శ్యామాయ సద్గుణ స్తోమాయ
 భవ విరామాయ తుభ్యంనమోస్తు!
 త్రిజగతీ రక్షాయ దేవతాధ్యక్షాయ
 పంకజాక్షాయ తుభ్యంనమోస్తు!
 వృజినాభ్రవాతాయ విపదబ్ధిపోతాయ
 బ్రహ్మగీతాయ తుభ్యంనమోస్తు!

గీ॥ అహికులేశ శయాయ తుభ్యంనమోస్తు!
 యని వినతి నీ కొనర్చెద ననుదినంబు!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంట పుర నివాస!
 భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ పతగ తురంగాయ! పద్మానుషంగాయ!
 పర విభంగాయ! తుభ్యంనమోస్తు!
 శ్రితజన శ్రీదాయ! సేవిత పాదాయ!
 భరిత వేదాయ! తుభ్యంనమోస్తు!
 విధృత కాశేయాయ! యభివృత దై తేయ!
 యైత విధేయాయ! తుభ్యంనమోస్తు!
 నిర్మల శీలాయ! నిరుపమ లీలాయ!
 భరిత శైలాయ! తుభ్యం నమోస్తు!

గీ॥ యనుచు సతతంబు మ్రొక్కుచు నచలభక్తి,
 నిరతిశయ దయ నేలవే నీరజాక్ష!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంట పుర నివాస!
 భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ శంకర మిత్రతాయ! శశిసూర్య నేత్రతాయ!

భవ్యగాత్రతాయ! తుభ్యం నమోస్తు!

పన్నగ తల్పాయ! పాప వికల్పాయ!

భక్త కల్పాయ తుభ్యం నమోస్తు!

పరిహృత కంసాయ! పరమ ప్రశంసాయ!

పరమ హంసాయ తుభ్యం నమోస్తు!

వైకుంఠ గేహాయ! వరద నీరసహాయ!

బద్ధమోహాయ! తుభ్యం నమోస్తు!

గీ॥ భావ సంభవ జనక! తుభ్యం నమోస్తు!

యనుచు దండమొనర్తు నే నచల భక్తి!

బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!

భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ తే నమోరక్షిత! దేవతాయ, మహేశ

భావితాయ మునీశ సేవితాయ!

తే నమో! నిగమాంత తేవనాయ త్రిలోక,

పావనాయ, సురారి లావనాయ!

తే నమో! జిష్ణువీధీరణాయ, సమస్త

కారణాయ, దివన్నివారణాయ,

తే నమో భక్త సుధీరతాయ, సుగుప్త

భారతాయ, వినమ్ర సూరతాయ!

గీ॥ తే నమో దీనకల్పక దివ్య పాద

పంకజాయ, యటంచు, నే బ్రణుతి సేతు!

బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!

భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ హరయే సముద్రుత గిరయే విహంగమ
 వాహనాయ త్రిలోక మోహనాయ!
 చక్రిణే దృశరసా చక్రిణే కాస్తుభ
 భూషితాయ రమా స్రతోషితాయ!
 హరిణే విలసద్వి హరిణే సనకాది
 సేవితాయ మునీంద్ర భాషితాయ!
 విష్ణవే ముని హృచ్చరిష్ణవే రక్షిత
 వారణాయ దురిత వారణాయ!

గీ॥ తే నమో యని నీ భక్త దివ్యపాద
 మెలమి సేవింతు నన్ బ్రోవు మిందిరేశ!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ సాగర కన్యకా స్తనతటీ విన్యస్త
 కస్తూరికాధ్యస్త కాస్తుభాయ!
 దేవరాజ కిరీట దివ్య రత్న ప్రభా
 నీరాజితాంఘ్రి సరోరుహాయ!
 నిఖిల చరాచర నిర్మాణ నిష్ఠాత
 శాబకాంచిత నాభి జలరుహాయ!
 కాంచనమయ చేల కలితకాయ విలాస
 నిరిత సచపల నీరదాయ!

గీ॥ తే నమో యని భవదీయ దివ్యపాద
 జలజయుగ మాత్మ నెప్పుడు సంస్మరింతు!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ నర సురాసుర సిద్ధ నాగ విద్యాధర
 సేవితాయ మునీంద్ర భావితాయ!
 బాల భాను ప్రభా భాసమాన ద్యుతి
 భూషణాయ విపన్న పోషణాయ!
 వీక్షణ స్మితకళా విభవ విభ్రమ జగ
 న్మోహనాయ విహంగ వాహనాయ!
 దుర్దమ సంసార దుఃఖ లతా బంధ!
 మోచనాయ సరోజ లోచనాయ!

గీ॥ భవతు భవతే నమో యని ప్రస్తుతింతు
 చిత్త మిగురొత్త పురుషార్థ సిద్ధి కొరకు!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్తజనపాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ చారు మణిస్తంభ సాహస్ర మణి మంట
 పాంత చింతారత్న భద్ర వీరి,
 హార నీహార శరీర భాస్వదత్న
 తత సహస్రారు మస్తక ఫణీంద్ర
 పర్యంకమున భూమి పద్మాలయలు కరి
 పంకేరుహంబులు పదము లొత్త,
 నంద సునందార్హణ జయ విజయులును
 సనకాదులును వియచ్చరులు గొల్వ,

గీ॥ ఘన కృపాదృష్టి నారద గాన రవము,
 వించు వై కుంతమున శయ నించి తొర!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్తజనపాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ తథుకు బంగరు గోడ తల్పుల మార్చిగల్
 తీరుగా దిరుమల దీర్చి కట్టి,
 భోగ భాగ్యంబులు బొంది చూపుల నిండ్ర
 పదవిచ్చు నిందిర భార్య గాగ,
 జనులకు రోగముల్ సంభవింపగ జేసి
 ముడుపులు వరహాల మూటగోలు,
 దడసిన వడితో దుడిచి గై కొని
 గాకున్న మరలంగ గలుగజేసి,

గీ॥ భాగ్య మార్జించ బదవల బడుదు నాలు
 బిడ్డలకు నన్న వస్త్రముల్ బెట్టలేవె?
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంట పుర నివాస!
 భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ గొల్ల మిటారుల గూడితి వంటినా
 జన్ను మీగడ పాలు నెన్న సెరుగు
 చోరత్వమున దిన జూచితివంటినా
 కల్లరి పనులను గాసిజేసి
 పౌరులచే రవ్వ బడియంటి వంటినా
 మెత్తని మనసున నత్త గూడి
 సిగ్గరి యారజి జెందితి వంటినా
 గొల్ల పిల్లల తోడ గూడి కాన

గీ॥ పనుల మేపితి వంటినా భళిర! కనరు
 బూన గతమేమి? తెలుపరా! భుజగ శయన!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంట పుర నివాస!
 భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ చెలువలు జలకేళి సేయబోయిన వెన్క
 పొంచి వల్వలు దొంగిలించి నావు!
 కొంకక యొక నరు కూర్మికి లోబడి
 బై సుమాలి గురాల బట్టి నావు!
 దారి జేరిన కంసు దాసివై దాసిన
 ననవింటి దొరకేల బెనగి నావు!
 పేద పారుడు ముష్టి బెట్టు నటుకుల కాస
 మించి లోభి తనాన మెక్క నావు!

గీ॥ గొప్ప కొంచెం బెరుంగని గొల్లయుంట
 గల్లు తక్కువ గుణములు కానవచ్చె!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

80

సీ॥ ఇద్దరు మొగులను ముద్దుకూతురు జేరి
 వాసి మీరగ బెండ్లి జేసికొనియె,
 అనుగు చెల్లెలు మోహ మగ్గలంబుగ నొక్క
 భిక్షునిపై కూర్మి బేర్చి జరిగె,
 కూతు నాలిగ జేసికొను వేల్పు పెద్దనా
 పేర్చి మీరగనుండె పెద్దకొడుకు,
 మగ డెన్నడో చచ్చి మదిగుందు మగువను
 నీ చిన్ని కొడు కానినిగ నొనర్చె,

గీ॥ పరగ నీ వారి చర్యల పగిది నెన్న
 పలికినను విన్న జన్మ పాపల్య మహాహ!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ జూరుడ నని నన్ను సడ్డ సేయగవద్దు
 చోరుడనని చుల్క జూడవద్దు
 మాయావి యని నన్ను మాటలాడగవద్దు
 సరికుత్రిముడనని చాటవద్దు
 నీవేమి తక్కువ నిజమాడ కోపంబు
 భగవంతుడవు గాన బరగిపోయె
 లేదని బొంకకు వాదాడ నాకేమి
 గోపికల్ గొల్లల కోట్లసింధు

గీ॥ రాజ యవనులు సాక్షులు యోజగలరు!
 వాదు మర్మజులతో నాడ వలవదయ్య!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ మధురాపురంబుపై మగధేశు డేతేర
 పారిపోయితి వని పల్కినాన,
 కాలయవనుడు వచ్చి కాచి ముట్టడిసేయ
 తప్పి దాటితివని చెప్పినాన,
 పశిగాపు జవరాండ్ర బట్ట లారసి దొంగి
 లించితివని బ్రకటించినాన,
 ఊరు వారల రవ్వ లోర్వజాలక తల్లి
 రోట గట్టిన మాట జాటినాన,

గీ॥ మిన్న కే న న్ను పేక్షింప మేలటయ్య!
 గుణము భావము గనుగొన గూడదయ్య!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ గురు కుటుంబినితోడ గూడి క్రీడించు నీ
 గాదిలి మరదిపై కరుణ లేదె?
 మదిరా రసాస్వాద మదయుక్తి నలరారు
 అన్నపై న సనుగ్రహంబు లేదె?
 బ్రహ్మ హత్య క్రియా పరత వర్తిలుచున్న
 యల్లునిపై కూర్మి యరయ లేదె?
 దొంగిలి కురుపతి దుహితను దెచ్చిన
 వర సుతుపై కనికరము లేదె?

గీ॥ బిడ్డ నని మ్రొక్కి పదములు బడ్డ నన్ను
 పాతకి వటంచు విడనాడ బాడి యగునె?
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్తజనపాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ అక్రూర విదురులయందు గౌగేయ వి
 జయులందు ధర్మజ శౌరులందు
 గోరు గోపికలందు గో వత్స తరులందు
 ద్రాపదీ మత్స్యేశ తనయులందు
 ద్వాదశ భాగవత శ్రేష్ఠులందును
 యుద్ధ వాదికయందు నృద్దులందు
 శృత దేవ బృహ దశ్వ సిద్ధు లందును విప్ర
 భార్యలం దేకాంత భక్తులందు

గీ॥ నే విధంబున దయగల్గి నేవ యొసగి
 బ్రోచితో నన్ను కృపనటు బ్రోవుచుయ్య!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్తజనపాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ చేపవై , తాబేటి గూపోంది, పందివై ,
 మానిసి సింగమై, గూని చిట్టి
 పొట్టివై , జడదారి పట్టివై , రెండవై ,
 నాగేలు జారివై , జాగుకాలు
 కేలు లేకను గ్రాలు కీల్లల వాడవై ,
 పారుడవై బుట్టి, పంచయజ్ఞ
 జప తపో వ్రతదాన శాస్త్ర వేద పురాణ
 విప్ర గో దీనుల నెతలు మాన్పి,

గీ॥ బ్రోచితివి నాకు నేడు నా పూర్వ కర్మ
 ఫలము గాబోలు! మొగబెట్టి బలుక నహహ!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంట పుర నివాస!
 భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ మత్య కూర్మ వరాహ మనుజ పంచాస్య వా
 మన రామ రామ రామ ముఖ గోద
 కల్కి- ప్రముఖ సుయజ్ఞ గురు దత్తాత్రేయ
 వృషభ వై న్య ధృత వీతి వదన
 నారాయణ ద్విప నాథ రక్షక హంస
 ధన్వంతరి వ్యాస మన్వనేక
 తనువులు ధరియించి ధర్మ భూసుర వేద
 దీన తాపన యాగ దివిజ బాధ

గీ॥ లణచితివి నాడు నేడెందు గుణము జనియె?
 భక్తులను దురనుల బాధ ఒరుపగాను!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంట పుర నివాస!
 భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ కడలి కరళ్య రాయిడిని గీడ్పడకుండ

నావచుట్టును జగనాధు జుట్టి
వై వస్వతుని మునివరుల సర్వోషణీ

చయముల నందున సంఘటించి,
మగమీన రూపున మగటమి వాటించి,
మున్నీటి పెన్నీట మునుగకుండ,
పొలదింజి గమిజోదు బోకార్చి వేలుపు
ముదుకని కామ్నాయముల నొసంగి,

గీ॥ నామదేవ ముఖామర వరులు చెలగి,
వినుతి యొసరింప వెలసిన వేల్పు వీవ!
బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ మందరా హార్యము మంధానముగ నహి

త్రాడుగా గీర్వాణ దైత్య వరులు
అమృత సంపాద నాయత్త చిత్తంబుల

పాలవెల్లి మదించు బైల శైల
మంబుధి బుడబుడ మని మున్ల గని వగ
గూరు డెందంబుల కొందలమున,
బాపురే! గోపెంద! పద్మనాభ! ముకుంద!

త్రాహి! యంచు వచించు తరిని కూర్మ

గీ॥ మూర్తి తరిగొండ వీపున మోసినట్టి,

భక్త వాత్సల్య మెంతని బ్రస్తుతింతు!

బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!

భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ తపనీయ నేత్ర సక్తంచరుడు రునడి
 భూత ధాత్రిని గొని ప్రోదిసేయ,
 నిర్మగ్నముగ జేయ నీవు యజ్ఞ నరాహ
 రూపంబునను వాని రూపుమూసి,
 సగిరి కానన సరి త్సాగర ద్వీపగా
 దంష్ట్రాగ్రమున పైకి ధరణి నెత్తి
 రోదనీ కూహరంబు భేదిల్ల ఘోర్ధర
 ధ్వాన వినిర్భిన్న ద్రవ్య భీరు

గీ॥ గర్భ గోళుడై వద్మగర్భ ముఖ్య
 దేవతావళి నేలిన దిట్టపీఠే!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ ప్రళయ కాలోత్తాల భయద మహాకాల
 ఫాల చక్షుఃకీలి పాలిహోరి,
 బోరామి జూపెడు పోడిమి చేడిమి
 గల్లు మంటలు వంట కంట నడర,
 పటు సభాస్తంభంబు పటపట పగులు మా
 నప మృగేంద్రాకృతి సంతరించి,
 ఖరకర నఖరాళి కనక కళిపుజించి
 తత్తనూజుని కృపాతంత్రదృష్టి,

గీ॥ గాంచి కిన్నర గంధర్వ గరుడ యక్ష
 విభుల నుతిగన్న నిన్ను భావింప దరమె?
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ అడవుల నిడుమల బడు వేల్పుదొర గావ
 నదితి గర్భంబున నవతరించి,
 జలిబిలి నుడువుల జిడిముడి నడలను
 వడుగువై బలి యజ్ఞ వాటి కరగి,
 యవని మూడడుగులు యాచించి దివి భువి
 యడుగుల రెంటిని నాక్రమించి,
 మూడవ యడుగిడ జూడగా న-వోచ్చు
 యాతని తలనిడి యడుగు కణచి,

గీ॥ యెలమి సామ్రాజ్య మింద్రున కిచ్చినట్టి,
 ఘన త్రివిక్రము నిన్ను నే గణుతిజేతు!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్తజనపాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ భార్గవాన్వయ దుగ్ధ పాఘోధి విధుడైన
 జమదగ్ని మానికె జననమంది,
 తత కఠోర కుఠారదారను త్రిస్సప్త
 కృత్వముకే క్షితిపాలి గేలి గూల్చి,
 తథృధిరోదార తటినీ పయఃపూర
 కృత పితృ తర్పణ క్రియల వెలసి,
 విశ్వ విశ్వంభరా విశ్రాణన ప్రీత
 భూదేవతానుత పూతకీర్తి

గీ॥ దిశలు జెలువొంద భృగునామ దివ్యనామ
 మెలమి బూనిన దేవుడ వీవె కావె!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్తజనపాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ దశరథ సుతుడనై చాటసి మర్దించి,
 బాసవాల్ దొరగోరు వని యున్న
 గట్టు విల్లుని విల్లు ఖండించి, మైథిలి
 గైకొని, జనకాజ్ఞ కాన కీగి,
 ఖరుడాది యగు నిశాచరులను చున్నాడి,
 వసజ్ఞాప్త సుతుగూడి, వాలిగూల్చి,
 కడలి కడంక బోకార్చి సేతువు గట్టి,
 దశముఖు బొలియించి, తదనుభవము

గీ॥ లంక దయచేసి, జానకి లలనగూడి,
 వేలు పదకొండు నర్మము లేలితొరి!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంట పుర నివాస!
 భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ భార మాగగలేక గోకూస ముగధర
 సరసిజాసన ముఖ సురలతోడ,
 పాలవెల్లికి జని ప్రార్థింప దేవకీ
 గర్భ శుక్తికి మాక్తి కంబనంగ,
 జనియించి కృష్ణుడు సహజాదుగా రోహి
 ణికి బుట్ట దనుజుల నీరుజేసి,
 కాళింది భేదించి, కరిపురి చెమలించి,
 రేవతి రమణి బరిగ్రహించి,

గీ॥ బలు డనంగను విఖ్యాతి బ్రబలి భూమి
 భార ముడిపిన బలరామ ప్రభులలామ!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంట పుర నివాస!
 భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ పుర నిశాచరు లల్ల- సురల బాధింపంగ,
 గని కనికరమున కమలమిత్ర
 శశిను మేరు శ్రుతుల్ చతురాననానంత
 సర్వంసహా చక్ర చాపవాహ,
 సారథి జ్యాలితా స్యందసములు గాన
 ఘటియించి నీవు మార్గణత మించి,
 హరునిచే త్రిపుర జై త్యావధి మడియించి,
 బుద్ధావతార విస్ఫురణ బరగి,

గీ॥ నిరరావధి నేలి నిర్ణద్ర కీర్తి
 నాధ నెలకొంటివౌ జగన్నాథమందు!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ చరణ సహస్రముల్ చక్షుసహస్రముల్
 కర్ణ సహస్రముల్ కర సహస్ర
 కంబులు నాసికా కంఠ సహస్రముల్
 కిరణ సహస్రము లురు శరీర
 సాహస్రకంబులు చారు కిరీట స
 హాస్రముల్ కుండల హార కటక
 కంకణ కేయూర కాంచీ సహస్రముల్
 రవికోటి దీప్తి చే రాజిలంగ,

గీ॥ మస్తక సహస్ర మణి ఫణి మంచమందు
 వ్రణవ పదయోగి నిద్రచే ఒంకితౌర!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ తామ్రపర్ణీ తీర ధర శంబశంబను
 పురవరంబున నతి పుణ్యుడై న
 విష్ణుయశుండను విప్రున కుదయించి
 కల్కి యన్ పేర పిఖ్యాతి గాంచి,
 సజ్జనావన ధుర్య శౌర్య తేజీ నెక్కి
 కరమున మండలాగ్రము చెలుంగ,
 కలి సమేధిత పాప కర్ముడా మ్లేచ్ఛుల
 ససుత బాంధవముగ సంహరించి,

గీ॥ సర్వ వర్ణాశ్ర మాచార సరణి నిలిపి,
 తేజరిల్లిన నిన్ను నుతింప దరమి?
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ ఉద్ధవ క్రూరాంధకోగ్ర సేనానక
 దుందుభు లొకచెంత దొడరి మోయు,
 సాంబ సారణ గద చారు ధేష్టాది గు
 మార వారములొక్క-యోర తీర,
 కోసల సృంజయ కురు మత్స్య పాంచాల
 కేకయు లొకవంక కేక కొల్వ,
 సరి గద్దయల బల సాత్యకుల్ సేనింప,
 రత్న రంజిత సుధర్మాంతరమున

గీ॥ నీవు పేరొలగంబున నీవి దేవ
 వర సుతుని తోడ భాగించు వగ నలంకరి!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ శయ్య నొయ్యన కల్మి తొయ్యలి నెరజిల్లు
 వలిపె పయ్యెద చెంగు వగ బెనుగు
 కేల్దమ్మి మరిలింప కీతొచనం బన
 నావెన్క- పురనారు లాపిరుండ
 చిందము చక్రమా చెంగట కొన ధను
 వామీద గదయు నాయా తుదలను
 విహగ వర సురముచు లావల వలరాము
 డాపెని సై న్యేశు డరుగు దేర

గీ॥ మకరి మడియించి కరివరు మనిచి సురలు
 విరుల వానలు గురియింప వెలసితొర!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్తజనపాల! మదన గోపాల బాల!

100

సీ॥ అడవుల పాండవు లిడుములు బడువేళ
 కురుసతి బోధన కుత్సితమున
 నొకనాడు దూర్వాసు తొగి ననేక సహస్ర
 శిష్య ప్రశిష్యులు చేరి కొల్వ
 చని ధర్మజుని గాంచి సరస పదార్థ సం
 పన్నమై నుతిగన్న యన్న మొసగు
 మన్న మిన్నొగి మీద గ్రన్నన నొరిగిస
 వన్నె యాతడు మిన్న కున్న తరిని

గీ॥ ద్రాపదీ దత్త శాక మాత్రము భుజించి
 భోజ్య పూర్ణత ధర్మజు బ్రోచి తొర!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్తజనపాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ దురమున నభిమన్యు దునుము సిరుండన
 వడముకి శోకాగ్ని వందినుంది
 మరునాడు సైంధవు మడియింతు గానినో
 నన్నిలో బడువాడ ననుచు బ్రతిని
 బూనిన నారేయి సూన వితానత
 జాను పూజత నొందు వాని గూని
 కైలాస గిరికేగి గను శర్వు నుతియుంది
 పాశుపతంబీయ బనిది దేవ

గీ॥ వర కుమారునిచే సింధు వసుమతీకు
 మడియగాజేసి యరును మనిచి తేరి!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ పరమ పూరుష! వర పరమేశ! పరమాత్మ!
 పతిత పావన నామ! పద్మనాభ!
 పన్నగేశ శయాన! పతగ నాయకయూచ!
 పశుపతి సన్నిత్ర! పద్మ నేత్ర!
 పాప లతా దాత్ర! పానన చాగిత్ర!
 పాండవ పాలక! పార్థసూత!
 పైల పరాశర పర్వత పావక
 పంచ శిఖర్చిత పాద పద్మ!

గీ॥ పాక శాసన పరమేష్ఠి ప్రధిత నామ!
 పుండరీక విలోచన! పుణ్య పురుష!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ తీర్చె న కన్నూరి తిలకంబు గని వాని
 కలుగు కదాని దువ్వలువ వాని
 మకర కుండలు వాని మలయు చెక్కుల వాని
 డంబై న మణి కిరీటంబు వాని
 నిందీవరచ్ఛాయ నీరు దేహము వాని
 తలిరుల గెల్పు పాదముల వాని
 శంఖ చక్ర గదాసి శౌర్య నామక దివ్య
 సాధన కర పంకజములవాని

గీ॥ మాససాంభోజ కర్ణి కా మధ్యమందు
 గనెను నినుభీష్ము డవసాన కాలమందు!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ మరకత శ్యామంబు సగసిజ నేత్రంబు
 మకర కుండల గండ మండితంబు
 దివ్య రత్న వ్రభా దీప్త కిరీటంబు
 సురుచి పీతాంబర శోభితంబు
 మందస్మితాపాంగ సుందర వదనంబు
 కుండ కుట్మల నిభాంకురరదంబు
 కంకణ కేయూర కాస్తుభోపేతంబు
 శంఖ చక్ర గదా శరా సాయుతంబు

గీ॥ నైన నీ రూపు గన్నుల హర్ష మెసగ,
 గాంచ గలభాగ్య మెన్నుండు గలుగు నొక్కొక్క!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ అజగర గజరాజ యానలు వేవేలు
 విధముల వినుతించి విభుని ప్రాణ
 వితరణ మొనరింపవే యసి మ్రొక్కి-న
 కరుణారసస్ఫూర్తి గడలు కొనగ
 కాళి యందంద శూక శిరోగ్రనటసము
 చాలించి నయమార్గ సరణినిల్పి
 జలధి కాతని బుచ్చి జనయిత్రి మొనరుగు
 వల్లవీ జచులెల్ల నుల్లసిల్ల

గీ॥ సుజను గావించి కాళింది సురలు విరులు
 వాన గురిపించి వినుతించ వరలి తొర!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

110

సీ॥ సరస యామున తటసాల శీతల తరు
 ఛాయ లందరు గూడి చల్లిబువ్వ,
 భుజియించు తరిదరి పొసగు పచ్చిక పల్ల
 కసవులు మెసవు లేగలను కుట్ట
 లను కమలాసను డనువున గొనిపోవ
 గని వారి పోలిక కన్న వెన్న,
 కాలును కేలును కరములు శిరములు
 ముక్కులు జెక్కులు మోము గోము,

గీ॥ మెడలు తొడలును తల్లుల కడరు వేడ్క
 మించ నెంచి విరించి వంచించి తొర!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ నిద్దంపు టద్దంపు టుద్ది చెక్కిట మగ
 మానికంబుల పొగలూని మెరయ,
 జగి కడాని మెరుంగు జిల్లు దుప్పటి రంగు
 మెయిసల్లు మబ్బుకు మెరుగు గాగ,
 గాంగేయ శరవిద్ధ గాత్రుడవై నీవు
 కిస్క-కో సుడివాలు కేల బూని,
 యరదంబు నెసడిగ్గి యరిగెడు తరి నరు
 డేడమై నలదంచు ననునయింప,

గీ॥ విడువు వీనిని దునుమాకి విజయ మిత్తు
 పదర నలదంచు పాదుని బల్కి-తొర!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ వాలు వాలుగ మీల డాలు డాలుగ జేయ
 జాలు జాలున మించు వాలుకన్ను
 గవళోడ వలబడ్డ కవజక్క-వల వలె
 వలుద చిన్దన్నపైట వలను జెలగ,
 వ్రజ రమణీ మణీ వారము తీరము
 తేరి చీరలు నెట్టి నీరు సారగ,
 పొంచి నీనవి దొంగిలించి చెట్టెక్కిన
 గాంచి యూపని మంచిగాదు మాను,

గీ॥ కూలము లొసంగి మమ్మేలు కొనుమటన్న,
 నెట్టకేలకు దయచేల లిచ్చి తొర!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ రంగదుత్తుంగ విహంగ పుంగవ తుంగ
 గంబుపై నెక్కి నాకంబు కేగి,
 శంపల సొంపున నింపు నింపు నిలింప
 చెంపకామోదలు ముంప పిరులు,
 నందన మందు మిల్చింద బృందంబుల
 నందమో మందార మంది బెరుగ,
 నందంద వినుచు పురందరుం డొగి దాక
 చిందర వందర జేసి వాని,

గీ॥ సత్యభామా మనోహర సౌధ పాళి
 కేళికావని నాటితి బాళి మీర!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంట పుర నివాస!
 భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ రాణించు జాళువా రాముచ పనికినే
 రాకావి పావడ జోక గట్టి,
 మగరా కళాశిరీ సొగసు నాయగ్వాజు
 బందులు సందిట నంద మొంద,
 పెఠాణి కంచల బల్మి స్రిక్కిరిసిన
 గబ్బి గుబ్బల యందు గాను పించ,
 నించుక సరిగంచు పంచ జూరించి నం
 చించి రాత్రించర సంచయముల

గీ॥ ముంచి మోహబ్ధిలో సుధ బంచి నురల
 కంచితంబుగ నొసగు నిన్నెంచ దరమె?
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంట పుర నివాస!
 భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ విశ్వ విశ్వంభరా విభుల దోడుగ గోరి
 సేసలలో కురు క్షేత్రమునకు,
 గురువతి ధర్మముల్ గూడిన తరితడు
 భయ సైన్యముల మధ్య భాగమందు,
 తేరు కన్యడి నిల్పి తేరి పారగ జూచి
 బంధు సోదర సుహృద్భాగినేయ,
 ముఖులు జంపగ నోడి మోహవార్ధి మునింగి
 ధనురాని సాధనోత్కరము విడువ,

గీ॥ విశ్వ సూర్యులు జూపించి విజయునకును,
 నాత్మ విద్యాసగతి మోహమణచి తొర!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్తజనపాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ బలశాసనోభల ఫలకోమల కిరుచి
 మూర్తి వా దురుకళాస్ఫూర్తివాడు,
 కౌస్తుభ వసనూలి కావి రాజితమైన
 గోమువా జలసన్న్య మోము వాడు,
 కరుణా కటాక్ష వీక్షానలి ననదల
 నేరవాసిరుదోయి కేలు వాడు,
 వీడ కృష్ణుడు రాజ వీధి నేతెంచెను
 రాజే చూడుడటంచు రాజ ముఖులు,

గీ॥ నోలి మధురాపురంబున నొకరి కొకరు
 జూపు నీరూపు నెన్నడు జూచు వాడ?
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్తజనపాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ కడలి వడుమ పిశ్వకర్మ రచించిన
 ద్వారక యన్నేర దనరు పురిని,
 వెందుల బదియారు వేలనూటపసుండ
 బరిణయమై కూడి పడుగు నేసి,
 క్రొడుగుల నొక్కొక్క కువలయ నేత్రికి
 గనిపెక్కు రూపుల గలయికలను,
 ఎని నూటిరువదేనేడులు బహునిధ
 విభవ సమృద్ధుల నెలసి నువ్వు,

గీ॥ శిక్షయును శిష్టజనరక్ష జేసినట్టి
 నిన్ను గొనియాడ దరమె వాణీశు కెన?
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంట పుర నివాస!
 భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ సగధర వనరుహ నయన ముని నినుత
 కటితట సులలిత కనక వసన,
 కరి వరశుభకర వనరుహ కర వనరుహ వన
 విలసిత తనురుచి తులిత ముదిర,
 దశశత నయన సుత సఖ సరక పార
 కవిజన మధుదిన గరుడ గమన,
 నరగజరిపు తనుధర మురముఖసుర
 రిపుధరభిమర భరిత సుకరుణ,

గీ॥ వితరణ సురగణ నుతగుణ విమల చరిత
 విషధర వర శయన సుమవిశిఖ జనక!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంట పుర నివాస!
 భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ నర్వ చరాచర సంయుత బ్రహ్మాండ
 భాండముల్ బొజ్జల్ పరిధవిల్ల,
 సకల లోకంబులు జలమయంబుల జేసి
 బొలుడ్ నె వటపత్ర మందు,
 యోగి నిద్రాముద్ర నొగి బన్వలించిన
 నీ మ్రోల గేలిమై నీలకంఠ
 జానంద కానరాధ్యస్త శూలాగ్రుడై
 బచరించు తాండవ భద్రరీతి,

గీ॥ గినుచు కరిముస పదమాస్య కమల మందు,
 నిలిపి యోకాక్ష్మి నె భల్లి! నెగడి తొర!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్తజనపాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ తల్లి దండ్రుల వీడి వైతను దిగనాడి
 గోవాళ్ళ మూకల కోర్కెగూడి,
 మత్తలి తొమ్మను మరగిన విత్తంబులు
 తేక్కలి తనమున దెచ్చిపెంచి,
 సదుగుర కొడుకుల బడసిన పాపుడు
 ఖలు డబ్బామిళు డంత్య కాలమందు,
 నారాయణా! యని నందను బిల్వంగ
 నిర్దేవునిపు కృప నివ్వటిలగ,

గీ॥ కాలకంకరులను బారద్రోలి యోగి
 సంచయ ప్రాప్య మోక్ష మొసంగి తొర!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్తజనపాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ పత్ర పాత్రలు చేత బట్టి బొట్టెలు బట్టి
 పట్టెడన్నము మాకు బెట్టుడనుచు,
 మలమల మాడంగ మది నోర్వజాలక
 విని తల్లి దురట్టిల్లి విభునిజేరి,
 మిన్నక మీరిటు లున్న నేమగు నన్ను
 మన్నించి వెన్నుడు చిన్ననాట,
 నెచ్చెలి యని మున్ను ముచ్చటించెనరు మీ
 రరిగిన గనికని కరిము మీర,

గీ॥ సంపద లొసంగు నసంపద జని మంచేలు
 డటుకు లిడినంత సిరులిచ్చి యనిచి నెర!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ కాదిర్పురీవజ్ర ఖానికే నేరాల
 వగవల్వ రింగులు వారగట్టి,
 వలకేలితోత్ర మన్వలికేల పగ్గము
 లుంచి మాపుల నదలించి యస్త్ర,
 శస్త్ర సంధాన మోక్షణ విచక్షణ తన
 క్షీణులౌ శాస్త్రవ క్షీణిప తమ,
 నాలోక మాత్రని హత కీర్తితులజేసి
 రథ వరూధమున విభ్రాజమాన,

గీ॥ మూర్తి వెలుగొంద రహిజము స్థూపము
 దనర జేసితి వార! నరునుని భువిని
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ అవరంజి జిగిచాయ సురు నిద్దానిగు
 మొగ్గ పావడ జగ్గు మురవు జూప,
 మంచు క్రొమ్మించు సై సంచరించు వితాన
 సరిగించు పంచమైనంచు బొదువ,
 పురిరాచ చిగురాకు బోడులు దోడురా
 దొడాల దళనాయి దండు గొల్వ,
 రాయంచ నశినొక్క రామ్మకె దండను
 గుబ్బలి రాచూలి గొల్చు వచ్చు,

గీ॥ తరిని మాగధ శిశుపాల దంతవక్త్ర
 పొండ్రుల ద్రోలి రుక్మిణి బడసితొర!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ చల మనీషుడ దుష్టచరితుడ మత్తుడ
 పాపుడ మర్మధ పరవశుండ,
 ఖలుడ నీచుడ మిత్ర ఘాతని ద్రోహిని
 క్రూరుడ లోభిని కుత్సితుండ,
 మందబుద్ధిని వాని మానిన వాడను
 కోపిని చపలుడ కుటిల మతిని,
 నిర్దయుండను క్రోధ నిరతుండ చోరుడ
 పరధనాసక్తుడ బాతకుండ,

గీ॥ వెతకి బ్రహ్మాండమున పాపి వీని కంటె
 నెన్న లేడని దయ వింత నేలవలెను!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ ద్రాణి బాణానల దాహ భయభ్రాంతి
 జని జనార్దను గని వినయ మెసగ,
 బ్రణమిల్లి నల్లనచ్చెల్లెలి కోడల
 నల్లుడు దురమున జెల్లె నుల్ల
 మున దయ మల్లడిగొన దల్లడిల్లెడు
 గర్భంబు గావలె కమల నయన
 యంచు నుత్తర వేడ నంగుష్ఠమాత్ర శ
 రీరుడవై సహస్రార మమర,

గీ॥ కరమున ధరించి కరవహ్ని కణకమాని
 గర్భ సంరక్ష జేసిన ఘనుడ వార!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంట పుర నివాస!
 భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ అడవుల నిడుమూల బడు పాండవేయుల
 కడపట వసియించి గాచినావు!
 పడరాని బాధల బడిబడి బడలిన
 నెన్నడో ప్రహ్లాదు నేలినావు!
 కారాగృహంబుల గాసి నొందిన తరి
 దండ్రుల నెప్పుడో దలచినావు!
 వేయు వత్సరములు వెతల వేసటబడి
 పొక్కెడు కరిరాజు బ్రోచినావు!

గీ॥ గాని దురవస్థ గల్గు తక్షణమే వచ్చి
 యెవరి నేలితివో కృప నెరుగ జెప్పుమ!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంట పుర నివాస!
 భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ సజల నీలంబున శ్యామల కోమల
 కాయ యోగీంద్రయని కాయగేయ!
 క్షీరమణీమణి చిత్తకాసారక
 హంస సుధాకరోత్తంసశంస!
 మణిమయ గుండల మగడిత గండ వి
 లాస భక్తార్థ నిరాసహంస!
 కోటి సుందర్యజ్వల తో-ణీర భాసిత
 ముక్త చక్రాంకిత హస్త శస్త్ర

గీ॥ భక్తి జలరోష! పరిశోష! పరమ పురుష!
 క్రిత జనాధార! మునివార నుతవిహార!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్తజనపాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ పల్లియు పల్లడియు దేవంబు గురువును
 పోయియు గతియును బ్రతుకు దేరువు,
 ప్రభువును సఖుడును బ్రగ్గత తోడును
 నమ్మది నీచని నమ్మి నెమ్మి,
 తృప్తికాల ముచను ధృతినెడ బాయక
 వర్జింపు యాదవ వరుల కెల్ల,
 వారికి నవ్యోష్య నెరాయబంధంబు,
 బుట్టించి వారల బొలియ జేసి,

గీ॥ సచ్చి దాసంద మూర్తివై సంచరించు,
 నీకు నక్ష విసక్షముల్ నెరయ గలనె?
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్తజనపాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ రక్షక రహితుల రక్షించుటకు నీవు

రాజు నంచు పురాణ రాజయోగి
గణ ముగ్ధడింపంగ కడు నమ్మి, గోవింద!

కమలాక్ష! మాధవ! కావు నంచు
నీ కథల్ బాడుచు నీ చరిత్రలు వించు

నీ దాస జనగోష్ఠి నెగడి నిన్నె
కాని యన్యమెరుంగ కలనై న నను బ్రోవ
విధి నీకు నిను వేడ విధియె నాకు!

గీ॥ గాన నను బ్రోవ పెరవారు గలరె యహహా!

కలయ బచ్చలి కేలయ్య కంద దురద!

బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!

భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ భోజ కన్యా ముఖాంభోజ విభాకర!

సత్యభామా కుచ్చశైల ముదిర
జాంబవతీ చిత్త సారస సారంగ!

లక్ష్మణా యశావ నారణ్య దంతి!
మిత్రవిందా మనో మృగ విలాసా హర్య!

భద్రదాసతీ దృగుత్పల శశాంక!
తపన సుతాపిన తనులతా తాపి-చ

తర సుదంతా బీష్మ వన పసంత!

గీ॥ షోడశ సహస్ర శతసంఖ్య సుందరీ ని

కర మనో శుక పంజర కాంత దేహ!

బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!

భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ అల కుచేలుడగాను అటుకులిచ్చి మహేంద్ర
 పద విభవంబంది పరిధవిల్ల,
 పాయకుండనుగాను భక్తి భూష లొసంగి
 సర్వ సంపదలను సంగ్రహింప,
 శృతదేవుడనుగాను నుతి సమస్కృతులచే
 సొరిది కై వల్యంబు చూరగొనఁగ,
 విచరుండ నేగాను విందుజేసి భజంచి
 చిరతరోభయ సౌఖ్య సిద్ధిగనగ,

గీ॥ ఏ విధంబున గరుణ రాసేవ జేయ
 గలను నిర్హేతు దయనేల వలెనుగాసి!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ కట్టంగ నల్లని పుట్ట మన్న కొసంగ
 కఠుకు బంగరు వల్వ గట్టినావు!
 యన్నకు రోకలి యాయుధంబుగ నిచ్చి
 పలు రథాంగము నీవు బట్టినావు!
 తాడిసిడంబన్న తరపుగ నొనరించి
 ఖగరాడ్ధ్యజం బీవు గాంచినావు!
 తారతమ్యంబెంచి తగవు బెట్టకయుండ
 సీధువు ద్రావంగ జేసినావు!

గీ॥ అన్న దమ్ముల భాగంబు లనువు పరుస
 మిమ్ము గన ధనధాన్య సమృద్ధిగాడె?
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ మకరిచే కరిరాజు చికమక పడిచిక్కి—

మొరబెట్ట రక్షింప సరిగినావో!
తండ్రి బాధల కోడి దనుజాత్మజుడు జూప
స్తంభంబులో నిల్వ తలగినావో?
వర పరీక్షకు తల కరమిడు వృకు గని
డాగు శంభుని సాగనేగినావో?
సోమకాహృత శృతి స్తోమ మబ్బజు జేర్చ
సత్య లోకమునకు జరిగినావో?

గీ॥ పలుకవే కృష్ణ! గోవింద! పవ్ననాభ!
యనుచు మొరబెట్ట వైకుంఠ మందు నున్న,
బుధ జనోల్లాస! ఆచంట పుర నివాస!
భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

130

సీ॥ మకరి బట్టిన బాధ మాన్పుమంచు నుత్తించు
కరిరాజు గాచుట కల్లగాదు,
కరుణ గుచేలుని గని ఘన సంపత్తి
మిగులంగ నిచ్చుట మిధ్యగాదు,
కుదుపతి ద్రౌపది కోకలు విప్పింప
లలిచేల లిచ్చు టుశక్తి— గాదు,
మనుజ సింహాకృతి జనకుని జంపి త
త్సుతుని రక్షించుట నున్న గాదు,

గీ॥ యేమి సేయుదు సా భాగ్య మేమొ కాని,
వేయ విధముల వినుతింప వినవు కనవు!
బుధ జనోల్లాస! ఆచంట పుర నివాస!
భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ కమలాక్ష కల్ప వృక్షము గల్గి యుండగా,
 కామితార్థములకు కాంక్షలేల?
 సామజ వరద చింతామణి యుండంగ,
 కోర్కు-ల్ కె యాస గొసగనేల?
 దాన వాంతక కామధేచువు గల్గ మ
 నోరధ సిద్ధికి నుడువ లేల?
 వసజ నాభామృత వారాళి గల్గంగ,
 నజరామరత్వ సిద్ధాంతమేల?

గీ॥ ననుచు ధైర్య సమగ్రత నలరు నన్ను,
 వంచన మొనర్ప నిసుమంత వల్లలేదు!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్తజనపాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ యమభటు లుద్భట తమ గదా ఖడ్గ ము
 ద్గర ముసలాది సాధనము లొలయ,
 చండ రూక్షేశ్వులై మండుచు ముప్పున
 ముందర నిల్వ నామ్రోల నీవు
 కరముల శంఖ చక్రములు శోభిల్లంగ
 గరుడ వాహన మెక్కి కౌస్తుభంబు,
 వనమాల సిరి యురమున వెలుగొందంగ
 సనకాది మౌనులు సన్నుతింప,

గీ॥ కుముద నందసునందులు గొల్వ వత్స!
 వచ్చితి నటంచు సెలలీయ వలెను సుమ్ము!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్తజనపాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ విశ్వేశ్వరుండవు, విశ్వభరుండవు,
 విశ్వగురుండవు, విశ్వగుడవు,
 విశ్వోద్భవస్థితి విలయకరుండవు,
 విశ్వవేద్యుండవు విశ్వదుడవు,
 విశ్వదూరుండవు, విశ్వకరుండవు,
 విశ్వాత్మకుండవు, విశ్వుడవును,
 విశ్వరూపుండవు, విశ్వమయుండవు,
 విశ్వసాక్షివి, విశ్వ విభుడ వీవు,

గీ॥ విశ్వ భరణుండ వని నిన్ను విశ్వసించి
 నాడ రక్షింతువని చాల సమ్మిరాడ!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సి॥ సర్వేశ్వరుండవు, సర్వజ్ఞ మూర్తివి,
 సర్వతోముఖుడవు, సర్వగుడవు,
 సర్వంబునీయందు, సర్వమందున నీవు,
 సంచార మొనరించు, సర్వదుడవు,
 సర్వనియంతవు, సర్వసంభూతవు,
 సర్వదృక్కు-వు, సర్వసముడ వీవు,
 సర్వనిర్మేతవు, సర్వచరాచర,
 సాక్షివి సర్వసంస్థానకరుడ,

గీ॥ వహాహ! సర్వ సముద్భవ సర్వహరుడ
 వనుచు మదినెంతు పంకేరుహాయతాక్ష!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ పాలమున్నీటి రాపట్టి పేరెద గుల్క-
 కడలి బుట్టిన కెంపు కళలు జిల్క,
 మొసలి వాపోగుల మొల్క నిద్దానిగ్గు
 తఱ్ఱు- లేజెక్కు- టద్దములఁ బొదల,
 నుడివాలు వలమురి యడిదంబు గదవిల్లు
 కైదువుల్ కరముల నైదు మెరయ,
 పసిమి క్రొంబసిడి దుప్పటి రంగు గొనబారు
 నల్లని మేనిపై నుల్లసిల్లు,

గీ॥ నక్క-టికమూని పక్కి-రాజక్కి నెక్కి,
 జాగు సేయక దర్శన మీగదయ్య!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంట పుర నివాస!
 భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ దిశలు కర్ణంబులు శశి సూర్యు లక్షులు
 నీరంబు శుక్లంబు నింగి శీరము,
 శ్వసనంబు నూర్పులు జలధులు జఠరంబు
 పవనాప్తు దాస్యంబు దివము నాభి,
 నద నదీచయములు నాద సమూహముల్
 కాలంబు గతి సుధాకరుడు మనము,
 శైలంబు అస్థులు జలదముల్ కచములు
 ధర్మంబు హృదయమై దశరు నట్టి,

గీ॥ నీదు రూపము శాశ్వత నిరుపమాన
 నిత్య పరతత్వ శివ మన నెగడుగాదె?
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంట పుర నివాస!
 భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ ధారుణీ తరుణికి తప్త కాంచన రత్న
 శోభితం బైన చేర్చుక్క రీతి,
 గౌతమీ కృష్ణాపగా మధ్య నాచట
 యన్నేర విఖ్యాతి నలరు పురిని,
 నెలకొన్న పద్భవ కలమున మేకాన్వ
 యాబ్ధికి రాకాశశాంకు డనగ,
 దనరు నాగయ్య తత్పత్నికి నారీమ
 తల్లి చెల్లమ్మకు తనయు లెన్న,

గీ॥ మువ్వరం దగ్రజుండను బుధహితుండ,
 బాపనాఖ్యుడ నర్పింతు పద్య శతము!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంట పుర నివాస!
 భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ త్మారమణీమణి మస్తక విస్యస్త
 మహిత రత్న ప్రభా మంజువితత,
 భూషణాయిత గతి పొలుపొందు నాచట
 పురమున పాద సంభూతజాలి,
 నలరు మేకాన్వయ కలశ వారాశ్యబ్జ
 నాగయ్య చెల్ల మనంగ నొప్పొ,
 నిరువుర కానంద కరముగా నగ్ర సూ
 నుడ బాపనాఖ్యుత బొడమినాడ,

గీ॥ పరగ నుర్వీసుపర్వ సుపర్వ చరణ
 వనజ పూజావినిర్మల పర్తనుండ!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

సీ॥ శాలివాహనశక సంవత్సరములలో
 భూత గజాచల శీతకిరణ,
 సంఖ్యాక దుందుభి సంవత్స రాశ్వేజ
 సితపక్ష పంచమీ చిత్రభాను,
 దినమందు భవదీయ దివ్య పాదార్పిత
 మతి శతకంబు నే నతులభక్తి,
 గూర్చితి నెందాక కుధర కూర్మకులోల
 కుంభి కుంభీనన కోక కుముద,

గీ॥ బంధు లుందురు నందాక భవ దపార
 కరుణ నిదియొప్పుగాత సత్కవుల సభల!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్తజనపాల! మదన గోపాల బాల!

140

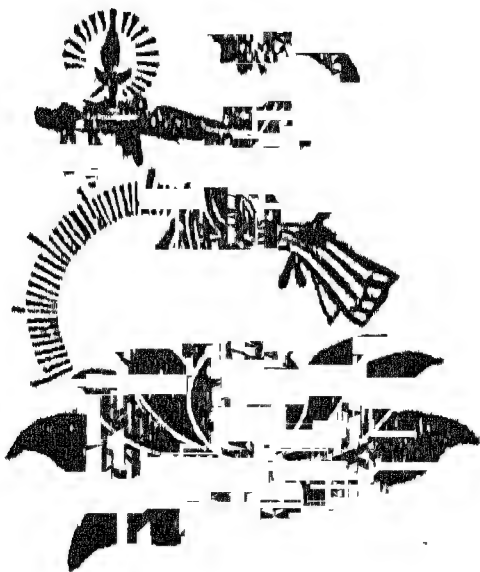
సీ॥ ఆచంట పురవర మాలయంబున నున్న
 గోపాల! గోవింద! గోపబాల!
 గోవర్ధ నోద్ధార! గోగణరక్షణ!
 విజ్ఞాపనము జేతు వినగదయ్య!
 భక్తి నే జేసిన సద్య శతంబిది
 విని వ్రాసి చదివెడు జనులకెల్ల,
 పుత్ర మిత్ర కళత్ర భోగ భాగై వ్యవర్జ్య
 ధనధాన్య కరి హరి ధామ హేమ,

గీ॥ భూషణంబు లిహంబున బొసగ నొసగి,
 యంతమున ముక్తి దయజేసి యరయు మయ్య!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్తజనపాల! మదన గోపాల బాల!

- సీ॥ పుట్ట మెట్టల బుట్టి పొగడొందు వారల
 హేళికాళులసేవ నెసగుచున్న,
 వారల పదములు వలనొప్ప సేవించి,
 పగలు రాతిరి వెల్గు బరగు వారి,
 నామముల్ పూనిన యా మహామహులను
 భాగవతంబును భారతంబు,
 తెనుగు భాస యొనర్చి తేజరిల్లిన వారి
 నుతియించి యద్యతనులకు మ్రొక్కి,
 గీ॥ శతక మొక్కటి భవదీయ చరణములకు
 జేతు నర్పింతు దీసిని చిత్తగించు!
 బుధ జనోల్లాస! ఆచంటపుర నివాస!
 భక్త జన పాల! మదన గోపాల బాల!

మదన గోపాల శతకము.

సంపూర్ణము.

సంక్షేప రామాయణము.

శ్రీరామరామ । సర్వసుపర్వసమేత శతానందప్రార్థితరామ । కష్ట
 దుష్టదైత్యదానవ సంఘాత కర్షిత భూభార నివారణావ తరణరామా । రవి
 వంశపవిత్రరామ । మనువంశకేతోరామ । యిక్ష్వకువంశ ప్రభరామ । కకు
 స్థకులతిలకరామ । రఘురామ రాఘవరామ । రఘువంశపయోనిధిసోమరామ ।
 దశరథ రాజనందనరామ । దయానిధేరామ । దాశరథేరామ । పంక్తిరదా
 గార పరిష్కార హరిన్మహేరామ । కౌసల్యానందవర్ధనరామ । కౌసల్యాగర్భ
 రత్నాకర పరిపూర్ణచంద్రరామ । కౌసల్యాగర్భకుక్తిముక్తామణేరామ । కౌస
 ల్యాసుకృత వ్రాతకల్పక ప్రసవోదయరామ । భరతలక్ష్మణ శత్రుఘ్నాగ్ర
 జరామ । గాధేయమానీంద్రానుగతరామ । తాటకా ప్రాణహరణరామ ।
 కామాశ్రమ ప్రవేశరామ । సిద్ధాశ్రమ ప్రవేశరామ । సుబాహుమత్తమా
 తంగ సంహార వరకంఠీరవరామ । మారీచమదభంగరామ ! తదనుచర
 రాక్షసానీకనిషాదనరామ । కౌశికమఘ సంరక్షకరామ । జనకయాగావిలోకన
 కుతూహల పమేతరామ । గౌతమీసతీ శాపవిమోచక పదరజోలేశరామ ।
 అహల్యావినుత చరితరామ । శతానంద జననీపూజిత చరణారవిందరామ ।
 హరిదాపఖండనరామ । సీతాపరిగ్రహరామ భూపుత్రీకళత్రరామ । జనక
 జాజానేరామ । జానకీరమణరామ । మైథిలీవల్లభ రామ । వైదేహిప్రియరా
 మ । అవనిజాప్రాణనాథరామ । జనకభౌత చరణారవిందరామ । పరాక్రమ
 పరాజిత భార్గవరామరామ । అయోధ్యాపుర ప్రవేశరామ । పితృనియోగాంగీ
 కృత వనవాసరామ । సుమంత్రబోధిత రాధారూఢరామ । తమసాతీరగత
 రామ । గుహపూజిత చరణారవింద రామ । గుహవినుత చరిత రామ ।
 తీర్ణగంగా ప్రవాహరామ । గుహనీతవటక్షీరనిబద్ధ జటామకుటాభి రామ
 రామ । భరద్వాజాశ్రమ ప్రవేశరామ । భరద్వాజపూజిత చరణారవింద
 రామ । భరద్వాజవినుత చరితరామ । చిత్రకూట విహారరామ । వాల్మీక

సంభవాశ్రమ ప్రవేశరామ । వాల్మీకి వినుతచరితరామ । వాల్మీకి పూజిత
 చరణారవిందరామ । వాల్మీకిప్రదర్శితపర్ణశాలా ప్రవేశరామ । పితృచరణా
 కర్ణనాకులచిత్తరామ । తిలోదక ప్రదాననిష్పిశ్యామరామ । భరత ప్రార్థిత
 పునరాగమనరామ । పాదుకాదాన సంతృప్తభరతరామ । కాకాసుర మద
 హరణరామ । దండకవనగమనోద్యమ సమేతరామ । అత్రి మౌనీంద్రా
 శ్రమ ప్రవేశరామ । అత్రి పూజిత చరణారవిందరామ । అత్రి వినుత
 చరితరామ । అత్రి ఛాత్రదర్శిత దండకవనమార్గరామ । విరాధ వధపం
 డితరామ । విద్యాధర రాజవినుత చరితరామ । విద్యాధర రాజపూజిత చర
 ణారవింద రామ । విద్యాధర రాజమోక్షప్రదాయకరామ । శరభంగాశ్రమ
 ప్రవేశరామ । శరభంగవినుత చరితరామ , శరభంగ పూజిత పాదారవింద
 రామ । శరభంగ దత్తతపః ఫలసరిగ్రహరామ । దర్శనానందిత దండక
 వనవాసి మునినివహరామ । మునిజన పార్థనావిలోకిత సర్వము నిజనాశ్రమ
 ప్రవేశరామ । తత్తదాశ్రమాంతరవాసి భూతకరోటిని కరకీకసప్రకర విలో
 కనవిస్మితచిత్త రామ । మునిజనాభయ ప్రదాయకరామ । అశేష రాక్షసా
 నీక నిబర్హణ సంధాసమేతరామ । సుతీక్షణాశ్రమ ప్రవేశరామ । సుతీక్ష
 ã వినుత చరితరామ । సుతీక్షణ పూజిత చరణారవిందరామ । అగస్త్యానుజా
 శ్రమ ప్రవేశరామ । అగస్త్యానుజవినుత చరితరామ । అగస్త్యానుజ పూజిత
 చరణారవిందరామ । అగస్త్యానుజ కృతాతిధ్య సంతోషిత స్వాంతరామ ।
 అగస్త్యాశ్రమ ప్రవేశరామ । అగస్త్యవినుత చరితరామ । అగస్త్య దత్త
 శరధి శరాసన చంద్రహాస సమేతరామ । అగస్త్య నిర్దిష్ట పంచవటీ తీర
 నివాస గౌతమీజల సుస్నాకలితరామ । శూర్పనఖాకర్ణ నాశికాచ్ఛేదకరామ ।
 భరదూషణాది దుష్టన క్తంచరస్తోమ ధూమకేతువిజృంభణరామ । మాయా
 మృగ విదారణ విచక్షణరామ । సీతావియోగ సమన్వితరామ । సీతాన్వేషణ
 తత్పరరామ । గృధ్రరాజ మోక్ష ప్రదాయకరామ । యోజనబాహు బాహు
 విచ్ఛేదకరామ । గంధర్వరాజ వినుత చరితరామ , గంధర్వరాజ పూజిత
 చరణారవిందరామ । నిశ్వావసునిబోధిత శబరి విలోకనరామ । శబరిపూజిత

చరణారవిందరామ । శబరివినుతచరితరామ । శబరీకథితసీతావృత్తాంతరామ ।
 శబరీనివేదిత సుగ్రీవ సఖ్యరామ । పంపాసరోవరతటగతరామ ఋష్యమూ
 కాద్రి ప్రవేశరామ । పటువేషకలిత హనుమత్సంభాషణ సంతోషితస్వాంత
 రామ । సుగ్రీవసఖ్యాభినందితరామ । సుగ్రీవ ప్రవర్ణిత సీతాభూషణవ్రాత
 రామ । సుగ్రీవ సఖ్యాభినందితరామ । సుగ్రీవ ప్రదర్శిత సీతాభూషణవ్రాత
 రామ । సుగ్రీవ కథితవాలివిజయోదంతరామ । సుగ్రీవ వినుతరామ । సుగ్రీవ
 పూజితరామ । సుగ్రీవ భేదాపనయనచతురపత్యయ ప్రదర్శికరామ । దుందుభి
 మస్తకోక్షోపకరామ । సప్తసాల విచ్ఛేదకరామ । వాలినిఘాదనరామ । తారా
 శోక నివారక తత్వావబోధకరామ । వానరరాజ దానసంప్రీణిత సుగ్రీవ
 రామ । ప్రవర్ణణ గిరిగుహానివాస రామ । లక్ష్మణానేత విస్మృత సుగ్రీవా
 పరాధ క్షమాపణరామ । సీతాన్వేషణ ప్రహిత వానర వీరరామ । వాయు
 తనయ ప్రేషిత ముద్రికా ప్రతాన సంతోషిత సీతా స్వాంతరామ । వాత
 సుతా నేత సీతా శిరో రత్న దర్శనానందితరామ । వాయుతనయకృత
 సముద్రతరణ లంకాదాహనాక్షౌది రాక్షసనిన దాకర్ణన విస్మిత చిత్తరామ ।
 సర్వవానర సేనాసమేత రామ । జలనిధితీరగతరామ । సాగరసముత్తారణ
 చింతాతత్పరరామ । శరణాగత విభీషణాభయప్రదాయక రామ । విభీషణ
 వినుతరామ । విభీషణ పూజితరామ । లంకారాజ్యాభిషేచనానంది విభీషణ
 రామ । జలనిధి మదవిశోషణ ప్రపణదాణరామ । చరణానతమూర్తి మజ్జ
 లనిధి సన్నత చరితరామ । జలనిధి దత్తమహారత్నోపాయన పరిగ్రహ
 రామ । సాగరాభయ ప్రదాయకరామ । సేతుబంధనరామ । సముద్రతరణ
 రామ । వానర సేనాసమాక్రాంత సువేలాచలరామ । ప్రహస్తకుంభనికుంభ
 మహోదర మహాపార్శ్వదేవాంతక నరాంతకాతికాయ మహాకాయ విద్యు
 జ్జిహ్వోగ్నివర్ణ ఖడ్గరోమ వృశ్చికరోమ సర్పరోమాది దుష్టనిశాటనిఘాదన
 రామ । కుంభకర్ణమదాంబోధిస్తంభన కుంభసంభవరామ । రావణ ప్రాణ
 హరణరామ । లంకాసుర సంహారరామ । అగ్నిప్రవేశ నిర్మల సీతాసమేత
 రామ । శతముఖ చతుర్ముఖ పంచముఖ ప్రముఖ నిఖిలబహిర్ముఖ వినుత

రామ । సుగ్రీవాంగద సుషేణాంజనేయాది వానరపీఠ పరివృతరామ ।
 విభీషణాది దైత్యేంద్ర సమన్వితరామ । వుష్పకారూఢరామ । భరద్వాజా
 శ్రమ ప్రవేశరామ । దర్శనానందిత భరతరామ । గోరీచక్రత నందిత
 గ్రామరామ । అయోధ్యాపుర ప్రవేశరామ । పౌరనారీజనవిలోచన చకోర
 పరిపూర్ణచంద్రరామ । పట్టాభిషేక మహోత్సవానందిత సర్వలోకరామ ।
 ధర్మమార్గప్రవర్తిత సర్వప్రజాసమూహారామ । అశ్వమేధాదియాగవీక్షిత
 రామ । కుశలవజనకరామ । సమధికసామ్రాజ్యసంస్థాపిత కుశలవరామ ।
 అయోధ్యాపుర చరాచర మోక్షప్రదాయకరామ । వైకుంఠవాసరామ । శేష
 శయనరామ । చక్రధరరామ । పాంచజన్యధరరామ । రమామణి మనో
 హరరామ । అనంత గరుడకుముద పుష్ప దంతవిష్వక్సేనార్హణనందన
 నంద సనకసనందన సనత్కుమారసనత్సు జాతాదిపార్షదవ్రాత సమేత
 రామ । ప్రహ్లాద నారద పరాశర పుండరీక వ్యాసాంబరీష శుకశౌనక భీష్మ
 దాల్యాది పరమభాగవత సంఘాత సంస్తూయమాన చరిత్రరామ । భక్త
 రక్షకరామ । శ్రీరామాయనమోనమః॥

శ్రీ విష్ణు అష్టోత్తర శత రామ నామావళి.

శ్రీ రామ! శ్రీరామ రామ! సీతా రామ! అయోధ్యాపతే రామ! అమృత
రామ! అనంత రామ! అవ్యక్త రామ! అమృత రామ! అనాధినిధన రామ!
అఖిలాండకోటి బ్రహ్మాండనాయక రామ! అప్రమేయ రామ! అమేయగుణ
రామ! అహల్య వినుత చరిత రామ! అన్యాయ రామ! ఆదిదేవ రామ!
ఆద్యంత రహిత రామ! కమనీయ విగ్రహ రామ! కమల నాభ రామ!
కమల నయన రామ! కమలా మనోహర రామ! కరిరాజ వరద రామ!
కల్యాణ గుణైకతాన రామ! కామిత ఫలదాయక రామ! కాకున్తతిలక రామ!
కాంచనచేల రామ! కేశవ రామ! కేవల రామ! కోదండ రామ! కౌసల్యా
నందన రామ! కౌమోదకీధర రామ! కౌస్తుభాభరణ భూషిత వక్షస్థల రామ!
కందర్పజనక రామ! కౌశిక మఘ సంరక్షక రామ! చక్ర ధర రామ! జయ
రామ! జగదీశ రామ! జగజ్జాల వీక్షి దీక్ష కటాక్ష వీక్షణ రామ! జానకీ
రమణ రామ! దశరథ రామ! దయానిధి రామ! దాశరథి రామ! దీనరక్షక
రామ! దీన పోషక రామ! దీన బాంధవ రామ! దీన శరణ్య రామ! దీన పరా
ధీన రామ! దీనదయా పరమూర్తే రామ! దీనజన చింతామణే రామ! దీన
కల్పక రామ! నిత్య రామ! నిర్గుణ రామ! పట్టాభి రామ! పన్నగతల్ప
రామ! పరాత్పర రామ! పరమపవిత్ర రామ! పతిత పావననామరామ! పరం
ధామ రామ! పరమ పురుష రామ! పరమేశ్వర రామ! పరమ దయానిధి
రామ! పరమేష్ఠి సన్నత రామ! పశుపతీ మిత్ర రామ! పతక పతకేతన
రామ! పద్మనాభ రామ! పంకజ లోచన రామ! పాంచజన్య ధర రామ!
పాప తమఃపతంగ రామ! పాకశాసన వినుత రామ! పార్థసారథి రామ!
పాండవపక్ష రామ! పురుషోత్తమ రామ! పుణ్య రామ! పురాణ పురుష
రామ! పుండరీకాక్ష రామ! భక్తరక్షక రామ! భువన సాక్షి రామ!

మామవ మేఘశ్యామ రామ! రామరామ! రావణ విరామ! రఘు రామ,
 రణరంగభీమ రామ! రవికుల జలధిసోమ రామ! రంజిత గుణగణ రామ!
 రాక్షసాంతక రామ! రాజీవ నయన రామ! రాఘవ రామ! రాజికుల రామ!
 రామ రాఘవ రామ! విభీషణ పూజిత రామ! దైకుంతవాస రామ! శబరి
 ఫలభక్షణ రామ! శాశ్వత రామ! శాంత రామ! శేష శయన రామ! సత్య
 రామ! సనాతనరామ! సర్వతోముఖ రామ! సర్వేశ్వర రామ! సర్విజ్ఞరామ!
 సుబ్రహ్మణ్యరామ! సౌమ్యరామ! హరే రామ! హరి చాప ఖండన రామ!
 హిరణ్య గర్భ రామ! హిరణ్య నాథ రామ! రామ రామ! శ్రీరామ రామ!
 రామ రామ! నమోన్నమః॥

294521
 BAP
 Ac 210. 11032

